

☆
۶۰
کتاب سال

۱۳۵۳

سی و سومین نشریه

سازمان چاپ و انتشارات و تبلیغات شهرت ماه

گرد آورنده: اکبر ساوجبلاغی

تهران خیابان سعدی جنوبی ساختمان نمازی شماره ۷۶۲

تلفن ۴۰۴۱۹۹

چاپ زندگی

دعای تحویل سال

فهرست کتاب سال ۱۳۵۲ سالنامه شهرت ماه

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۱۰۳	ماشین ماساژ	۵۵	سرمقاله
۱۰۵	کلید پیروزی	۳۷ تا ۷	رویدادهای ایران دهه ۵۰
۱۱۰	چه وقت بیاد همسرش خوشبختی زناشویی	۳۸	شعر
۱۱۱	کشیدن سمکاز	۳۹	نیم قرن نولوز
۱۱۴	پزشک ایرانی	۴۶	شکایت - آنها کرده دیگرند
۱۱۴	وقتی بینی کودک	۴۷	مردحق
۱۱۴	قرص های آرام بخش	۵۰	سال پلنگ
۱۱۸	خرما - نیروبخش	۵۲	۱۳ نخس نیست
۱۱۹	اعمال جنسی وغده تیروئید	۵۱	رازهای سلامت و طول عمر
۱۲۰	ویتامین و قدرت جنسی	۶۵	جهان لرزید
۱۲۱	ناراحتی بیضه ها	۶۷	دو نکته!
۱۲۲	عمر دراز دندان	۶۸	ماجرای اسکاتلندی
۱۲۳	زن فرشته الهام	۶۸	یادی از شکوه
۱۲۷	بچه آمپولی	۷۲	بمناسبت میلاد
۱۳۲	زن امروز در فهم	۷۷	اشتباه کوچک
۱۳۴	چرا مردها	۷۸	فرشتگان
۱۳۹	بچه ها چرا	۸۰	آسمان چیست
۱۴۱	خدا حافظی باسید	۸۶	آتشکده ای
۱۴۲	اورسن ولز کارگردان	۸۸	چشمه های آب گرم
۱۴۵	زن امروز تنبل	۸۹	شهر امام زاده ها
۱۴۸	از پدربیک لولو	۹۱	جراحی سرطان
۱۵۱	فرقه مرگ	۹۲	قرص زیبایی
۱۵۴	یک روان شناس روسی	۹۳	خون سفید
۱۵۷	داستان توبه	۹۵	انقلاب ایرانی
۱۶۶	هیپی های قانون شکن	۹۶	درمان سرطان
۱۷۷	مشکل موخوره	۹۷	استدلال
		۹۸	نطفه مردها
		۹۹	ازدواج فامیلی

عکس زیبایی از خاندان جلیل سلطنتی

نخستین مظهر و ملکه و امپراتور

۱۰

فهرست کتاب سال ۱۳۵۲ سالنامه شهرت ماه

عنوان	صفحه	عنوان	صفحه
عشق ممنوع	۱۷۸	سیاهان اسپرند	۲۳۰
زنبورا شوهر دادند	۱۸۴	آقایان شبها...	۲۳۶
حکیم باشی‌ها	۱۹۵	پایه گذار	۲۳۷
امپراتور	۱۹۷	دشواری‌سند	۲۴۰
این ایرانی	۲۰۰	بیرونی معجزه‌گر	۲۴۱
کشمکش دوزن	۲۰۴	مصرف سبزیجات	۲۴۷
مردانگی یک زن	۲۰۶	با من از خانه خدا	۲۴۸
در محله غریبان تهران	۲۰۷	شکفتی‌های	۲۷۲
مار در نامه عاشقانه	۲۰۸	مردانی که	۲۷۳
مرد بدشانس دنیا	۲۰۹	شکفت آورترین	۲۷۸
کفن پوش	۲۱۰	خوراکیهای نور	۲۸۴
شیرزنی که پرچم	۲۱۱	ریچارد دیکسون	۲۸۷
واقعه عجیب	۲۱۳	روحانئون دنیا	۲۹۰
هنری که آدم	۲۱۶	مخوف‌ترین	۲۹۴
مردانی که	۲۲۰	پیاز	۲۹۷
وسواس	۲۲۷	فرار از راپرت کانز	۲۹۸
چاقی و پرخوری	۲۲۹	نمایندگان محترم شهرت ماه ۱۳۵۲	۳۱۶

سلام خواننده عزیز

سلام خواننده عزیز

امیدوارم سال نو، سال شادی و نشاط برای شما و خانواده محترمتان باشد، همانگونه که سال گذشته برای من و شما و برای همه ملت ایران از خرد و کلان سال پیروزی و موفقیت بود.

در سالی که گذشت انقلاب شکوهمند ایران وارد دوازدهمین سال خودش شد. در این ایام فرخنده، که ما سال دوم دهه دوم انقلاب را آغاز کرده‌ایم، فرمان تاریخی شاهنشاه برای اجرای طرح مهم تحصیل را یکان و اجباری، جامعه ایرانی را به وجد و شور در آورده، زیرا اجرای این فرمان، در حقیقت، اجرای همان خواست دیرین و شکوهمند ملت است که در طول قرون متمادی بصورت یک آرزو همه جامعه را در بر گرفته بود.

شاهنشاه بارها در فرمایشات خود این آرزو را عنوان میفرمودند که برای ملت ایران، تحصیل باید مجانی باشد و تاکید میفرمودند که در اولین فرصت این مهم را بمرحله اجرا در میآورند.

صدور فرمان همایونی مبنی بر تحصیل رایگان هشت ساله ابتدائی و دوره راهنمایی انجام این آرزوی دیرین بود. زیرا مملکت ما از هشت سال دیگر، هشت سالی که خیلی زود میگذرد وارد دوران طلائی تمدن بزرگ خواهد شد، در آن دوران بدیهی است فرزند ما که اینک ثمره تحصیل رایگان خواهد بود، دوره هشت ساله ابتدائی و راهنمایی را پشت سر میگذارد و وارد دبیرستان میشود، یک عده دیگر از فرزندان ما که قسمتی از این دوره را دیده‌اند وارد دوره دانشگاه میشوند و یک عده دیگر از دانشگاه به اجتماع می‌آیند، به اجتماعی که برای آنان زحمت کشیده و خدمت کرده، می‌آیند تا آنها نیز برای مجد و عظمت ایران عزیز تلاش کنند... اینها نیز همانهایی هستند که زاده دوران انقلابند، بنا بر این خدمت به انقلاب و خدمت بمردم انقلابی ایران فریضه آنان خواهد بود...

یکیشان پزشک است، یکیشان مهندس است، یکیشان تکنیسین است، یکیشان... بهر حال هر کدام جرحهایی از این اجتماع را بچرخش می‌آورند تا مملکت ما، یک سر و گردن بسال ترا همه ممالک باشد...

با این امیدها سال نو را آغاز میکنیم، سالی را که نخستین روزهای آن با طلوع بهار فرخبخش همراه است، و از شما متشکریم که در طول سالهای گذشته در سایه اتحاد و اتفاق ملی، برای پیشرفت و توسعه هرچه بیشتر مملکت تلاش کردید... از شما متشکریم که برای توسعه امور مختلف همگامی و همکاری نشان دادید و متشکریم که ما را در ادامه راهی که از بهشت و هشت سال قبل آغاز کرده ایم یاری و مدد کردید... اکنون، بیاری خداوند متعال، ما سی و چهارمین نشریه خود را تقدیم شما دستداران کتاب سال شهرت ماه مینماییم و امیدواریم انتشار این نشریه، نیز همچنانکه نشریات گذشته ما رضای خاطر شما را از نظر مطالعه یک کتاب خوب و مفید، کتابی که بهمه خانوادهها محرم است و میتواند بعنوان یک منبع سالم برای آگاهی از پیشرفتهای علمی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی و ادبی ایران و جهان مورد استفاد و مآخذ دانش-پژوهان قرارگیرد مورد پسند و اقبال شما واقع شود. یکبار دیگر از صمیمیت و حمایت شما در انتشار نشریات شهرت ماه سپاسگزاریم و برای شما در آستانه حلول سال جدید، آرزوی توفیق و پیروزی میکنیم. سال را با خنده، شادی و نشاط آغاز کنید و یکسال پرثمر و پر موفقیت را نصیب برید.

اکبر ساوجبلاغی

فروردین

— شاهنشاه در پیام نوروزی خود فرمودند :
کاری را که ما بعهده داشتیم انجام داده ایم ، حفظ و نگاهداری صنعت نفت برعهده فرزندان این مملکت است .
— مذاکرات نفتی تهران مجدداً آغاز شد .
— آئین سلام نوروزی در پیشگاه شاهنشاه و شهبانو برگزار شد .
— اعلیحضرتین ووالاحضرت ولیعهد بمناسبت آغاز سال نو پیام فرستادند .
— عراق ۳ خلبان ایرانی را آزاد کرد .
— دولت عراق ادعای پناهنده شدن خلبانان هلیکوپتر ایرانی را پس گرفت .
— عراق حاضر به خروج از کویت نشد .
— برای رفع بحران روابط کویت و عراق از سوی کشورهای عربی، فعالتهای وسیعی آغاز شد .
— برای مذاکره پیرامون خرید نفت بر طبق قرارداد جدید، کارشناسان جهانی نفت بتهران آمدند .
— سادات بابدست گرفتن مقام نخست وزیری اختیارات جنگی گرفت .
— وزیر خارجه ویتکنک «خانم بیته» فاش کرد که اسرائیل در ویتنام جای امریکا را میگیرد .
— شوروی ارسال اسلحه به عراق را افزایش داد .
— اعلام شده که استادان چین کمونیست و ژاپن به گروه سپتامیر سپاه وافرادی از ایران، هند، سوآن، مراکش، عراق وبنگلادش در پایگاه «قبوق» آموزش خرابکاری می دهند .
— «مارلون براندو» جایزه اسکار را قبول نکرد .
— لشکرتانک عربستان به سوی عراق حرکت کرد، عراق و عربستان در آستانه جنگ قرار گرفتند (عراق دو جزیره کویت را تصرف کرد) .
— مارلون براندو بعد از رد کردن جایزه اسکار اعلام کرد:

آمریکا جلاد سرخپوستان است .
 — ۲۰ هزار سرباز عربستان سعودی وارد کویت شدند .
 — نقشه نظامی عراق علیه ایران فاش شد، وزیر خارجه کویت اعلام کرد؛ عراق قصد داشت که از طریق خاک کویت برای مبارزه با ایران استفاده کند .
 — سیل در آفریقا ۱۰۰ نفر را کشت و ۴۰ هزار نفر دیگر را بی خانمان کرد .
 — نیکسون به انوی اختطار کرد .
 — مذاکرات ایران و کنسرسیوم وارد مرحله جدیدی شد؛
 — بمب افکنهای ب - ۵۲ پنوم پنه را درهم کوبیدند .
 — کمونیست ها به پایتخت کامبوج حمله بردند .
 — نفت در آمریکا جیره بندی شد .
 — آمریکا بمباران ویتنام شمالی را از سر گرفت و دهها بمب افکن ب - ۵۲ را با شدتی نظیر بمباران ها نوی منهدم کرد .
 — جین فوندا تظاهرات بزرگی علیه وان تیودر مقابل کاخ سفید برپا کرد .
 — « جان فورد » فیلمساز شهیر امریکایی مدال آزادی گرفت .
 — مردم آمریکا برای مبارزه با گرانی گوشت نهوردند .
 — عراق خواهان تصاحب ۲ جزیره کویت شد .
 — با همکاری سازمان بهداشت جهانی ؛ بیماری سرطان در ایران نیز مطالعه میشود .
 — آخرین اصلاحیه استخدام برای اجرا به سازمان های دولتی ابلاغ شد .
 — معاونان سازمان بر نامه بحضور شاهنشاه معرفی شد، شاهنشاه فرمودند ؛ کار دولتی باید با بیطرفی و امانت انجام شود .
 — آدرمایسین داروی موثر برای ۱۰ نوع غده سرطانی در ایتالیا شناخته شد .
 — ۲- عرب مسلح با گذرنامه جعلی ایرانی دستگیر شدند .
 — مذاکرات عراق و کویت بی نتیجه ماند .
 — در آمریکا تحریم گوشت پایان یافت .
 — در آلمان و ایتالیا تظاهرات شدیدی علیه وان تیو

برپا شد .
 — برای آزاد کردن مدیر کوداگ آرژانتین ۱۰ میلیون تومان باج پرداخته شد .
 — اولهن سفیر آلمان دموکراتیک بتهران آمد .
 — زلزله شدیدی تهران را لرزاند .
 — پابلو پیکاسو نقاش نامی سیک کوبیسم درگذشت .
 — دستور افزایش اشل حقوق معلمان صادر شد .
 — نهضت فلسطین علیه اسرائیل سوگند انتقام یاد کرد .
 — دولت لبنان استعفا کرد .
 — پرائر تیراندازی در مرز ایران و عراق ، ۴ عراقی مسلح کشته شدند .
 — تظاهرات سراسر لبنان را فرا گرفت .
 — هویدا در لندن گفت که خرابکاری در هر کجا باید درهم کوبیده شود .
 — تأسیسات نفتی امریکا در لبنان منفجر شد .
 — گارد انقلابی لبنان پالایشگاه آمریکا را آتش زد .
 — دکتر فلاح برای گفتگو با کنسرسیوم به لندن رفت .
 — توطئه قتل یاسر عرفات بوسیله کوماندهای اسرائیل کشف شد .
 — کمونیستهای شهر استراتژیکی دشت « جار » را تصرف کردند .
 — بمباران « لائوس » تجدید شد .
 — جشن کتاب سوزان در لیبی بدستور قذافی برپا شد .
 — فروشگاه فردوسی منحل شد .
 — کلیه امور اجرائی حج وسیله اوقاف انجام شد .
 — ارتش سوریه علیه شورشیان وارد عمل شد .
 — مشاوران عالی نیکسون به اتهام جاسوسی و خرابکاری محاکمه شدند .
 — هویدا و کاسیکین در مسکو ملاقات کردند .
 — ۱۰۰ نفر پرائرگر دباد شدید در بنگلادش کشته شدند .

— کنفرانس سری تهران با شرکت کارشناسان سیاسی آمریکا در خاورمیانه آغاز شد
— معاونان وزارت خارجه آمریکا به پیشگاه شاهنشاه آریامهر شرفیاب گردیدند.
— در حضور و الاحضرت شاهدخت اشرف یهلوی بودجه سازمان دانشگاه جندی شاپور در جلسه هیئت امناء بررسی شد.
— علیا حضرت شهبانو ریاست کمیته ایرانی نجات ونیز را بعهده گرفتند.
— شاهنشاه در شرفیابی اجتماع دانشگاهیان و اندیشمندان فرمودند ؛
در باره انقلاب شاه وملت هر پیشنهادی را مسورد توجه قرار می دهیم.
— محکومت اسرائیل از طرف انگلیس و فرانسه پیشنهاد سنگباران شد.
— بدستور سرهنگ قذافی کتابفروشی ها و سینماها در لیبی شدند!
— اسرائیل در شورای امنیت محکوم شد.
— مقامات کاخ و اشنگتن ماجرای «واترگیت» را به گردن هم انداختند.
— بدنیال شکست مذاکرات وین، اوپک ۱۰ روزه کمپانیها مهلت داد.
— شهبانو در مشهد از آموزشگاه کودکان استثنایی و آسایشگاه جذامیان دیدن فرمودند.
— شاهنشاه آریامهر از نیروی دریائی جنوب دیدن فرمودند.
— شاهنشاه از جزایر ابوموسی و تنب با هلیکوپتر دیدن کردند.
— شاهنشاه طی مصاحبه ای فرمودند؛ که مردم باید به آپارتمان نشینی عادت کنند.
— پرواز هواپیما از تهران به بیروت قطع شد.
— شاهنشاه فرمودند؛ وقوع اتفاق دیگری را برای پاکستان

تعمیل نمیکنیم.

— برجسته ترین همکاران نیکسون از کاربرد کنار شدند
— نیکسون مسئولیت واترگیت را بعهده گرفت
— «برژنف» جایزه صلح لنهن گرفت.
— برای جلوگیری از سرعت اسناد «واترگیت» مدارک سری نیکسون در کنترل «اف.بی.آی» قرار گرفت.
— در مراسمی که بمناسبت روز کارگر در جهان برگزار شد. شوزوی و چین خواهان تفاهم بیشتر با غرب شدند.
— در نبرد بین ارتش فلسطین و لبنان ۱۵۰ فلسطینی کشته شدند.
— بعد از مذاکرات بین هویدا و بارشودویچ نخست وزیر لهستان، اعلام شد که ایران به لهستان نفت میفروشد.
— بمناسبت نخستین کنگره مهندسی شیمی ایران شاهنشاه آریامهر پیام فرستادند.
— اعراب نفت را بروی غرب بستند.
— تظاهرات مائوئیستهای آلمان بر نامه سفر برژنف را بهم زد.
— سادات و ملک فیصل پیمان نظامی بستند.
— توطئه قتل گلدامایر و موشه دیان که بوسیله یک آنارشیمست ایتالیایی طرح شده بود، فاش گردید.
— قرارداد ۲۰ ساله نفت در تهران امضاء شد.

خرداد

— مجلس افغانستان قرارداد بین ایران و افغانستان را در مورد استفاده از آب رود هیرمند تصویب کرد.
— قرارداد ایران و کنسرسیوم که بر اساس توافق سن مودیتس و سیله کارشناسان عالی رتبه طرفین در دست بررسی و تنظیم بود در تاریخ ۵ شنبه چهارم خردادماه امضاء شد.
آپارتمانهای ساعی و بهجت آباد توسط شاهنشاه آریامهر افتتاح گردید.
— شاهنشاه و شهبانو وارد بلگراد شدند.
— شاهنشاه و شهبانو به رومانی عزیمت فرمودند.
— جت مسافری کلمبیائی بوسیله چریکهای نقابدار ربوده شد.

— با اعلام جمهوری نظامی در یونان ، زرد پایادو پولوس دیکتاتور نظامی یونان موقتاً رئیس جمهوری شد.

— بفرمان قذافی، مردم لیبی رادیو طرابلس را اشغال کردند

— آخرین قرار داد پایان جنگ ویتنام بوسیله کی سنجرو له دوک توامضاء شد.

— ارزش ریال در برابر دلار و سایر ارزهای خارجی در جهان بالا رفت.

— مستشار آمریکایی «سرهنگ هاوکینز» در تهران بقتل رسید.

— شاهنشاه در يك کنفرانس مطبوعاتی در یوگسلاوی فرمودند: عصر فتوحات و اشغال اراضی بسر آمده است.

— ایران و رومانی قرارداد پانزده ساله همکاری فنی امضاء کردند.

— ایران اختیار منابع گاز را بدست گرفت، حکمت در قرار داد جدید بعهده ایران است.

— شاهنشاه استعمار خارجی و تبعیض نژادی را محکوم کردند.

— شاهنشاه و شهبا نو وارد بلنارستان شدند.

— شاهنشاه در ضیافت رئیس شورای دولتی بلنارستان فرمودند: ایران و کشورهای سوسیالیستی در زمینه های اقتصادی و صنعتی همکاریهای وسیعی دارند.

— وزیران خارجه آمریکا، انگلیس، ترکیه و پاکستان برای شرکت در کنفرانس سنتو بتهران آمدند.

— شاهنشاهی پیامی به شورای وزیران سنتو فرمودند: اقدامات مهم برای دفاع ملی ایران بمنظور تأمین صلح و ثبات سیاسی در منطقه بعمل آمده است.

— مهمترین موضوع بحث وزیران در کنفرانس سنتو امنیت خلیج فارس بود.

— راجرز گفت: تصویب نیروهای ایران موجب ثبات منطقه خواهد شد.

— حمله شدید شوروی به اظهارات هیوم در تهران. اخطار هیوم در باره خطر شوروی در خلیج فارس برای منحرف کردن توجه مردم از هدفهای استعماری انگلیس است.

— «چی پنگ فی» وزیر خارجه جمهوری خلق چین بتهران آمد.

— رضارضائی طراح قتل مستشار امریکایی در يك برخورد مسلحانه با مأموران امنیتی کشته شد.

— چین از طرح ایران در اقیانوس هند پشتیبانی کرد.

— شاهنشاه در يك مصاحبه اختصاصی فرمودند: موقعت ایران در امر نفت الگوئی است برای سایر معالک تولیدکننده.

— گروه ۱۶ نفری مارکسیست اسلامی متلاشی شد.

— اعضاء جمعیت عامل لبنان بحضور علیاحضرت شهبا نوبار یافتند.

— هویدادر اردن گفت: ایران برای استرداد زمینهای اشغالی کوشش میکند.

— تانکهای عراقی دهات کردنشین را به توپ بستند.

تبر

— پادشاه و ملکه اردن بتهران آمدند.

— «آلفده» در سراسر شیلی حکومت نظامی اعلام کرد.

— «کودتای خونین شیلی» سرکوب شد.

— با شدیدترین اقدامات امنیتی برژنف وارد آمریکا شد.

— دلار در اروپا تنزل کرد.

— مصر بیخاطر مذاکرات سری سران امریکا و شوروی به برژنف و میکسون هشدار داد.

— امریکا و شوروی ۴ قرار داد جدید بستند.

— امریکا در مورد استفاده از نفت بعنوان اسلحه علیه اسرائیل به دول عرب اخطار کرد.

— برژنف طی يك نطق تلویزیونی در امریکا، گفت: تشنج خاورمیانه صلح جهان را تهدید میکند.

— در بزرگترین کسوف قرن، منطقه و سهمی از جهان تاریک شد.

— شاهنشاه در يك مصاحبه اختصاصی گفتند: هیچ قدرتی در خلیج فارس نیست که بتواند امنیت ایران را بخطر

اندازد و سپس اشاره کردند به آنکه تا وقتی هند به پاکستان حمله نکند، هند با اسلحه ایران روبرو نمیشود.

— در کودتای خونینی که در عراق روی داد، ژنرال حامد شهاب وزیر دفاع بقتل رسید و وزیر کشور نیز مجروح گردید.

— يك روز نامه لبنانی فاش کرد که طراحان اصل کودتای خونین عراق در مسکو و نیویورک هستند:

هرج و مرج عظیم پولی جهان را آشوبزده کرد.

— بنا به اظهار نظر يك روزنامه لبنانی، رهبر کودتای عراق «کناره» در میدانی نزدیک به قصر «الرهاب» بغداد تیرباران شد.

— برای شناسائی بنگلادش ذوالفقار علی بوتو اختیار تام گرفت.

— پرتغالی‌ها در یکی از وحشیانه‌ترین هجوم‌های استعماری مردم سه دهکده را قتل و عام کردند.

— هویدا در جلسه تاریخی مجلس شورای ملی اظهار داشت:

فصل درخشان اقتصاد نفت ایران را بشارت میدهم بر اساس الغای قرار داد ۱۹۵۴ و بدست گرفتن اختیار کامل صنعت نفت؛ لایحه تاریخی نفت تقدیم شد.

— هویدا در مجلس شورای ملی اظهار داشت: دست مرکز فرماندهی لندن برای همیشه از نفت ایران کوتاه شد.

— هویدا هنگام بررسی قرار داد نفت در کمیسیون دارائی مجلس گفت: لایحه نفت یکی از بزرگترین لوایح تاریخ مشروطیت است.

مرداد

— ایران حکومت جدید افغانستان را به رسمیت شناخت.

— ۱۲۴ مسافر هواپیمای برزیلی در شعله‌های آتش سوختند،

این هواپیما در حومه پاریس سقوط کرد.

— پل گتی سوم، (نوه میلیاردر مشهور نفتی امریکا) ر بوده شد.

— سردار داودخان، صدراعظم افغانستان شد.

— سادات گفت: لیبی به مصر لشکر کشی کرده است، قذافی از

مقام خود استعفا کرد، ولی این استعفا فوراً رد شد.

— کمیته ملی سیاس با حضور نمایندگان مردم سراسر کشور تشکیل گردید.

— قرارداد خرید و فروش نفت تصویب شد، لغو قرار داد ایران با کنسرسیوم در متن لایحه گنجانده شد.

— شاهنشاه فرمودند: برای حفظ صلح باید متکی به قدرت باشیم.

— بر اساس توافق بین شرکت ملی نفت و يك کمپانی نفتی آمریکائی، ایران در بازارهای داخلی امریکا نفت می‌فروشد.

— نمایندگان ایران در امر تحویل و تحول نفت تعیین شدند.

— شاهنشاه و شهبانو از سفر موفقیت آمیز امریکا بتهران بازگشتند.

— خبر گزاریهای جهان اعلام کردند: استقبال يك میلیون نفری تهران از شاهنشاه و شهبانو به سابقه بود.

— شاهنشاه در يك کنفرانس مطبوعاتی در امریکا گفتند: از نفت بعنوان حربه سیاسی علیه هیچ کشوری از جمله امریکا استفاده نخواهد شد، همچنین اضافه کردند که به توافقهایی دوقدرت بزرگ جهان خوش بین هستیم.

— نیکسون اظهار داشت، سیاست صلح شاهنشاه در منطقه انفجار آمیز، خاور میانه قابل درک و مورد قبول است.

— رئیس کمیته روابط خارجی سنای امریکا فولبرایت گفت: من مخالف دخالت امریکا و شوروی در خلیج فارس هستم.

— شاهنشاه قرارداد تاریخی نفت را توشیح فرمودند.

— در مصاحبه مطبوعاتی شبکه رادیو و تلویزیونی امریکا شاهنشاه فرمودند:

احلال در امنیت خلیج فارس را تحمل نمیکنیم.

— بر اساس اعلامیه دولت «۹ مرداد» روز نفت اعلام گردید.

— شاهنشاه در اجتماع بزرگ ویرشکوه مراسم سیاس در استادیوم آریامهر فرمودند: موفقیت ما رهون یکپارچگی ملت است.

— کلیه کارکنان شرکت‌های عامل نفت به شرکت ملی نفت انتقال یافتند.

ایران و ویتنام شمالی رابطه سیاسی برقرار کردند.
 شاهنشاه فرمودند: فقط اراده ملت می‌تواند دوسر نوشت
 ایران حکمفرما باشد.
 شاهنشاه بمناسبت شصت و هشتمین سال مشروطیت ایران
 فرمودند:

موفقیت ایران در امر نفت در تاریخ جهان کم نظیر است.
 - بنا بدعوتی که از طرف نخست‌وزیر شوروی «کاسیکین»
 از هویدا بعمل آمد، نخست‌وزیر ایران به مسکو رفت.
 - کاسیکین در مذاکره با هویدا گفت که همکاری ایران و
 شوروی علیه هیچ کشوری نیست.

- والتر اولبرایت سخماهی اصلی در ایجاد آلمان شرقی و مردمی
 که در دیوار برلین را برپا کرد، در سن هشتاد سالگی
 درگذشت.
 - امریکا يك شهر کامبوج را اشتباهاً بمباران کرد که در
 نتیجه آن ۱۵۰ نفر کشته و ۳۰۰ نفر زخمی شدند.
 - جنگنده‌های اسرائیل هواپیمای مسافری عراق را زدند.

شهر یور

- هدف اسرائیل دزدیدن جرج حبش بود.
 - بخاطر ربودن هواپیمای مسافری در لبنان امریکا و شوروی
 اسرائیل را محکوم کردند.
 - با قطع بمباران کامبوج جنگ دهساله امریکا در هندوچین
 پایان یافت.

- عراق پیشنهاد آشتی به ایران داد.
 - سیل وحشتناک پاکستان ۸ میلیون نفر را بی‌خانمان کرد.
 - کودتای «لائوس» شکست خورد، ژنرال «تائومار»
 فرمانده کودتا هنگام فرار کشته شد.
 - در مذاکرات هویدا با برژنف و یادگورنی ۲ موافقتنامه
 جدید بین ایران و شوروی امضاء شد.
 - نخست‌وزیر در بازگشت از شوروی گفت: روابط ایران و
 عراق در مذاکرات مسکو مطرح شد.

رویدادهای جهان

- شاهنشاه در پیامی بمناسبت ۲۸ مرداد فرمودند: ملت
 ایران تومار نفوذ استعماری را درهم پیچید.
 - هفتمین کنگره جهانی ورزش دوشیزگان و بانوان با سخنان
 علیاحضرت شهبانو گشایش یافت.
 - خرابکاران در آبادان بانارنجک و گلوله دونفر را کشتند
 آنها از عراق به ایران آمده بودند.
 - پلیس لندن شورای جنگی تشکیل داد.
 - به اتهام شرکت در کودتای «ناظم کزار» ۶ عراقی
 تیرباران شدند.

- راجرز از وزارت خارجه آمریکا استعفا داد.
 - والد هاید و کی سینجر درباره خاورمیانه اعلام خطر کردند.
 - حملات شورشیان ایرلند به آمریکا کثافته شد
 هند و پاکستان به توافق رسیدند.
 - کودتای نظامی علیه حافظ اسد شکست خورد.
 - ۴۲ افسر در سوریه اعدام شدند.
 - دولت هویدا ترمیم شد: سه وزیر کابینه تغییر کردند.
 - طبق تصمیم بانک مرکزی: نرخ بهره افزایش یافت.
 - سفر شاهنشاه و شهبانو بمناسبت هفتمین جشن هنر شیراز.
 - بعضی‌های عراق برای کشتن «اسقف ماردنخار» رهبر
 آشوریهای ایران، در کلیسا بمب منفجر کردند.
 - پادشاه و ملکه نپال به تهران آمدند.
 - پورترین بشر روی زمین «شیرعلی» در سن ۱۶۸ سالگی در
 گذشت

- مردان مسلح نقابدار در تهران ۹۱۶ میلیون ریال از
 از يك شرکت ساختمانی دزدیدند.
 - پرده کمیه رابه تهران آوردند.
 - ششمین کنفرانس انقلاب آموزش در پیشگاه شاهنشاه تشکیل
 شد. و شرکت کنندگان در کنفرانس سپاس خود را به پیشگاه
 شاهنشاه تقدیم کردند.
 - کنگره پزشکی رامسر با پیام شهبانو گشایش یافت.
 - برنامه صرفه‌جویی دولت بدنیال اوامر شاهنشاه اعلام شد.
 - جدیدترین پارک ایران در جنوب تهران در حضور

شاهنشاه و شهبانو گشایش یافت .

— زرتزمپید و بهر آن آمد .

— شاهنشاه و مپید و در باره روابط ایران و فرانسه مذاکره کردند .

— شاهنشاه اظهار کردند، که تورم اقتصادی جهان را با خطر

بزرگی روبرو کرده .

مهر

— سازمان دانشکده پزشکی دانشگاه تهران دگرگون شد

بریک مرکز علوم پایه و ۳ مرکز پزشکی تقسیم شد .

اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانودرمیان

فارغالتحصیلان رتبه اول دانشگاه در مراسم آغاز چهلمین

سال تحصیلی دانشگاه

— انفجار در آرامگاه نین باعث زخمی شدن گروهی گردید .

— بدنبال کودتای نظامی درشیلی، النده خودکشی کرد .

— هزاران نفر در کودتای خونین شیلی کشته شدند .

— طرفداران مسلح النده شبکههای مقاومت تشکیل دادند .

— یهودیان «حبرون» سنگ مقبره حضرت ابراهیم را عوض

کردند .

— پادشاه سوئدی «گوستاو» در سن ۹۰ سالگی درگذشت

— اعدام طرفداران النده بدون محاکمه ادامه دارد .

— ملك حسین فرمان عفو کوماندهای اردن را صادر کرد .

— ابوداود از زندان آزاد شد .

— چربکهای الفتح منصور پیروزمند وابسته سفارت ایرانی

در بیروت را ربودند و پس از ۳۰ ساعت شکنجه و بازجوئی با بدنی

مجروح آزاد کردند .

— بابلوزور افاعر نامدار شمیلی بعلت سرطان پسر و ستات

درگذشت .

— با پیروزی قاطع در انتخابات . پرون رئیس جمهور

آرژانتین شد .

— علیاحضرت شهبانو از شرکت سهامی زرعی فرح بازدید

فرمودند .

— شاهنشاه فرمودند: ماشرفی آریائی هستیم و از اصطلاح

«خاورمیانه» چیزی سر در نمی آوریم، ایران خطری را نمیتواند

قبول کند

— تروریستهای ایران از طرف بندهاد حمایت میشدند و در

اردوگاههای فدائیان فلسطین تعلیم می دیدند

— اولین قطار مسکو با ۵ مسافر بتهران رسید .

— اولین قطار با ۴۰ مسافر ایرانی و روسی از تهران

به مسکورفت .

— شاهنشاه طی مصاحبه ای با خبرنگاران بلژیکی فرمودند

ایران در کلیه فعالیتهای نفتی از استخراج تا توزیع شرکت دارد .

— یک گروه آنارشیتست با زیر بنای توده ای مارکسیستی

دستگیر شد .

— توطئه سوء قصد شاهنشاه و شهبانو و ربودن ولیعهد در مراسم

فستیوال فیلم کودکان از طرحهای گروه بود .

— برای سلامت شاهنشاه و خاندان سلطنتی هزاران مجلس

نمایش و شکرگزاری در سراسر کشور برپا گردید .

— نویسنده کتاب «جغرافیای گرسنگی» خوزر وئه دوکاسترو

در سن ۶۵ سالگی بعلت بیماری قلبی درگذشت .

— بر اساس اظهارات صدام حسین مرد شماره ۲ عراق، مخالفان

میخواستند با کودتائی به سبک شهبلی رژیم عراق را وازگون کنند .

— بدنبال ۱۳ ساعت دلهره در اتریش، عقابهای فلسطین، مهاجران یهودی شوروی را اسیر کردند.

— «آلبرت برنارد پونگو» رئیس جمهوری گابن مسلمان شد.
— دفتر رادیو لندن در تهران بعزت روش همیشه خصمانه و توهین آمیز به ملت ایران بسته شد و نماینده بسی سی سی اخراج شد.

— شاهنشاه آریامهر در سومین اجلاس بیست و سومین دوره قانونگذاری شورا و ششمین دوره مجلس سنا فرمودند، در صورت عدم موفقیت کمیته‌های مبارزه با گران فروشی، مبارزه بسیار شدید با گرانانی به قوای انتظامی محول میشود.

— ایران و عراق تجدید رابطه کردند.
— آقای هویدا نخست وزیر گفتند: گران فروشی را از بین می‌بریم، قیمة آنها باید سطح خرداد ماه برگردد.

— بخاطر بمباران افرادی سلاح در دمشق، ایران اسرائیل را تفییح کرد.

— شاهنشاه در شرفیابی قضات فرمودند: خائنان لکه‌های خون به انقلاب سفید ما زده‌اند.

— نیروهای مصر کانال سوئز را آزاد کردند.
— مصر، جبهه سوم جنگ را گشود و کوماندهای مصری در

شرم الشیخ پیاده شدند.

— اسرائیل در جبهه‌های گولان و سوئز به جملہ متقابل دست‌زد
— اعراب اعلام کردند، بیش از ۱۰۰ هواپیمای اسرائیل سرنگون شد.

— نیروهای عراق و سودان در صحرای سینا در اختیار فرماندهی مشترک مصر و سوریه قرار گرفتند، قوای مصر شهر «القطرہ» را تصرف کرد.

— مصر منابع نفت ارتش اسرائیل را آتش زد.
— بانصراف استحکامات «بار» (لو) در صحرای سینا، اسرائیل قاهره، دمشق، بورت سعید، حمص و المنصوریه را بمباران کرد.
— مصر ۲۳ کیلومتر در سینا پیشروی کرد.

— جنگ ۶ روزه شد و عقب نشینی اسرائیل در سینا ادامه دارد.

— ارتش اردن وارد جبهه جنگ شد.
— برای دریافت بزرگترین نشان ملی فرانسه، شهبانو به پاریس رفتند.

— سفارتخانه‌های ایران و عراق در دو کشور، دائر شد.
— ذوالفقار علی بوتو به تهران آمد.

— مذاکرات شاهنشاه بوتو در تهران آغاز شد در این مذاکرات اوضاع شبه قاره هند و شناسائی بنگلادش مطرح شد.

— قیمت نفت ایران ۷۰ درصد افزایش یافت
— شهبانو در پاریس نمایشگاه هنر ایران را گشودند.

— در مسابقات بین‌المللی که در مالزی انجام شد، ایران جایزه اول قرائت قرآن را برد.

— مذاکرات اقتصادی ایران و شوروی آغاز شد.
— ملکه انگلیس بتهران آمد شاهنشاه و شهبانو از ملکه

الیزابت در فرودگاه مهرآباد استقبال کردند.

— شاهنشاه، ایران نفت را با سیاست مخلوط نمی‌کند.
— شاهنشاه و شهبانو ملکه الیزابت را بدرقه کردند.

— اجتماع بزرگ نفتی در تهران با نماینده ۶ شرکت بزرگ نفتی غرب برای مذاکره درباره تولید بتهران آمدند.

— با استفاده از عظیم‌ترین پل هوایی تاریخ به خاور میانه سیل اسلحه، آمریکا و شوروی به میدانهای جنگ سرازیر شد.

— بایک تصمیم انقلابی برای نخستین بار در تاریخ صنعت نفت جهان، اوپک سیاست تعیین قیمت نفت را بدست گرفت.

— سادات شرایط صلح را اعلام کرد.

— کاسیکین بقاهره رفت

— اعراب نفت خود را بروی آمریکا بستند.
— به پیشنهاد آمریکا و شوروی، شورای امنیت آتش‌بس

داد.

— اسرائیل «آتش‌بس» را در جا پذیرفت، کی سینجر به اسرائیل و کاسیکین بعراق رفتند

— بعد از یک آتش‌بس کوتاه در تمام جبهه‌ها، مصر و اسرائیل

از زمین و هوا بیکدیگر حمله کردند.

— شاهنشاه در پیام خود بمناسبت روز ملل متحد فرمودند :

انحصار طلبی قدرتهای بزرگ قابل قبول نیست.

— موافقتنامه توسعه همکاریهای اقتصاد و فنی ایران و

شوروی امضاء شد .

در پیشگاه اعلیحضرتین موافقتنامههای ایران و اتحاد جماهیر

شوروی وسیله وزیران خارجه دو کشور امضاء شد

— مراسم باشکوه جشن ۴ آبان در سراسر کشور برگزار شد

— شاهنشاه در سلام عید فطر فرمودند . اعراب باشجاعت

جنگیدند .

— مذاکرات نخست وزیران ایران و رومانی انجام شد

— جنگ دوباره آغاز شد ، اسرائیل ، نیروهای جدیدی با تانک

به ساحل غربی فرستاد ، جنگ تن به تن در جولان نیز شدت یافت .

— با تصویب قطعنامه شورای امنیت جنگ قطع شد .

— با افتتاح پل بسفور در ترکیه اروپا و آسیا بهم منتقل

شدند .

— کی سینجر عازم خاورمیانه شد .

— ۲۰۰ موشک اتمی شوروی در مصر مستقر شد ، تفنگداران

دریایی شوروی به ۹۰ رزمناوروسی در خاورمیانه پیوستند .

— کی سینجر بارهبر آن عرب مذاکره کرد .

— محمد ساعد مرافقهای نخست وزیر اسبق ایران درگذشت .

— در حضور علیاحضرت شهبانو و والاحضرت ولیعهد فستیوال

فیلم کودکان گشایش یافت .

— از طرف شرکتهای نفتی افزایش قیمت نفت ایران پذیرفته

شد .

— بدستور شاهنشاه ، وزیران ومقامات بالا حق خرید سهام

ندارند .

— کی سینجر بتهران آمد و جزئیات طرح او در تهران فاش شد .

— شاهنشاه پشتیبانی ایران را از اعراب تأکید کردند .

— کی سینجر گزارش فعالیتهای خود را تقدیم شاهنشاه کرد .

— شاهنشاه پالایشگاه شیراز را گشودند .

— مصر و آمریکا تجدید رابطه کردند ، توافق سادات و کی سینجر

اسرائیل را بوحشت انداخت .

— بوسیله آتشبارهای مصر ، ۲ فانتوم اسرائیلی سرنگون شد .

— قرارداد آتش بس بوسیله افسران مصر و اسرائیل امضاء شد .

— اسرائیل راه آذوقه شهر سوئز را بست .

— بهای نفت لیبی از ۹ دلار تجاوز کرد .

— برای ایجاد یک پل دائمی اسرائیل کانال سوئز را با خاک

پر کرد .

— حکومت نظامی در سراسر یونان برقرار شد و تانکها آتن

را قرق کردند .

— شورش ظفار به مرحله خطرناکی رسید . ارتش یمن جنوبی

به عمان حمله کرد .

— ملک حسین برای یک سری مذاکره با شاهنشاه بتهران آمد .

— برای مهارزه با افزایش بهای زمینهای شهری ، دستور

فروش اراضی دولت صادر شد .

— وزیر دارائی ایران به شرکتهای نفتی هشدار داد ، قیمت

نفت ۴ برابر شده .

— شاهنشاه : اماکن اسلامی نباید در دست غیرمسلمان باشد .

— ایران در جنگ به یاری اعراب شتافت .

اعراب اظهار کردند که زاین باید با اسرائیل قطع رابطه کند .

— قرارداد آتش بس بین اعراب اختلاف انداخت .

— اظهار وزیر نفت عربستان سعودی : تأسیسات نفتی خود را مفتح می کنیم ، بازار سیاه قیمت نفت را تا دو برابر افزایش داده .

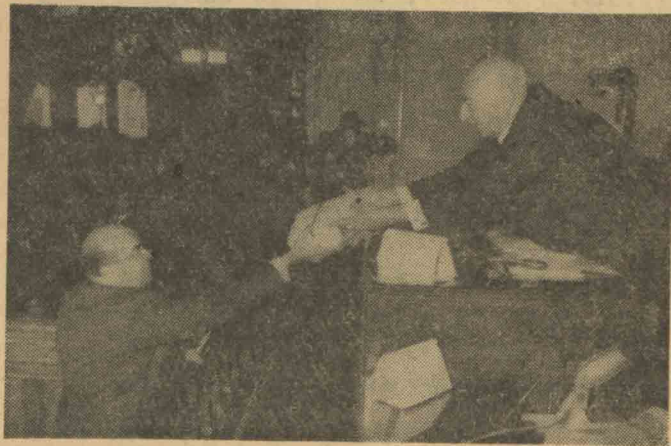
— تصفیه وسیع دریونان آغاز شد ، آتن در اشغال نیروهای نظامی است .

— ۱۲ جریگ عرب جمبوجت هلند را ربودند .

— امیر عباس هویدا : نخست وزیر ایران و یوم چین سندنابل نخست وزیر جمهوری مردم مغولستان مذاکره کردند .

— نخست وزیر هنگام گشایش کنفرانس سرمایه گذاری ایران و انگلیس گفت : قیمت نفت باید باز هم افزایش یابد .

— نخست وزیر بزرگترین بودجه تاریخ را به مجلس برد . به همه کارمندان دولت یک پایه ترفیع داده شد .

آقای هویدا نخست وزیر لایحه بودجه یک هزار میلیارد ریالی سال ۵۳ کشور را به مجلس تقدیم داشت

— شورای عالی شهرسازی در حضور شاهنشاه و شهبانو تشکیل گردید .

— لارنس هاروی هنرمند بزرگ سینمای انگلیس بعلت سلطان در گذشت .

— بومدین قذافی را متهم کرد که از پشت به اعراب خنجر میزند ، سفارت لیبی در مصر تعطیل شد .

— توپخانه های سوریه و اسرائیل سه ساعت جنگیدند و مهمات اسرائیل منهدم شد .

— همزمان با بحران نفت ، اروپا از سر ما می لرزد .

— بوطنه لیبی برای کودتا در مصر و مراکش کشف شد .

— ایران یادداشت اعتراض عراق را پس فرستاد ، در یادداشت

عراق به شهرهای ایران نامهای عراقی داده شده بود

— مخالفان ایران از عراق اخراج شدند .

— وزیر خارجه به هند رفت .

— مدیر کل یونسکو «رنه ماهو» به حضور شاهنشاه شرفیاب شد .

— در هفتمین دوره کشتی جام آرپامهر ، ایران با ۵ مدال طلا و ۳

مدال نقره قهرمان شد .

— نخستین کشتی ساخت ایران راهی اقیانوسها شد .

— شاهنشاه بمناسبت سالروز تصویب اعلامیه حقوق بشر پیامی

فرستادند .

— در رژه باشکوه ۲۱ آذر در پیشگاه شاهنشاه و شهبانوسلاحهای

مدرن آتش نمایش داده شد .

— بهای هر بشکه نفت ایران به ۱۷/۳۴ دلار رسید ، نفت

ایران ۵ برابر قیمت فروخته شد .

— صنایع انگلیس بعلت قحطی نفت فقط ۳ روز در هفته کار

می کنند .

— بوه پل گتی با گوش بریده آزاد شد .

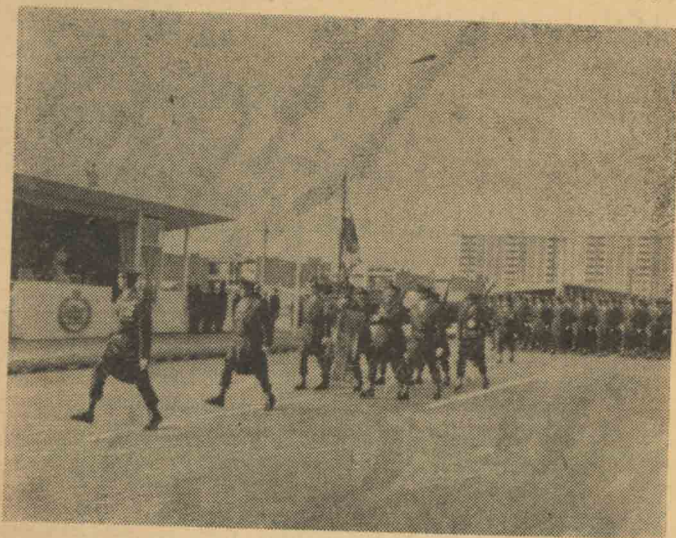
— کنفرانس سران اروپا شکست خورد ، کشورهای بازار

مشترک موفق به رفع بحران نفتی خود نشدند .

— پرونده متهمان سوء قصد علیه شاهنشاه بدادگاه فرستاده شد .

— دولت کاش برنامه های پرواز به شرق ، صدها مسافر ایرانی

در اروپا سرگرداند

مراسم رژه ۲۱ آذر (روز آذرآبادگان) در پیشگاه اعلیحضرتین
برگزار شد

— شاهنشاه در يك مصاحبه مهم، مطبوعاتی اصول قیمت‌گذاری نفت را اعلام کردند، در آمد نفتی ایران ۱۴ میلیارد دلار شد.
— در شیلی، دختر آئنده نهضت مقاومت تشکیل داد.
— سوریه از شرکت در کنفرانس صلح منصرف شد.
— نخست‌وزیر اسپانیا در یاسالار کارن و بلانکو، ترور شد.
— ایران به ژاپن اخطار کرد.
— بهای بنزین هواپیما در ایران دو برابر شد.
— شاهنشاه فرمودند، بزرگترین مشکل ایران، آموزش و پرورش است.
— ایران پیشنهاد مذاکره نفتی جداگانه با اروپا را رد کرد.

بهمن

— نخست‌وزیر در مجلس اعلام کرد، تمام خانواده‌ها

صاحب‌خانه میشوند.

- شاهنشاه فرمودند، دوران استعمار اقتصادی هم پایان یافته است
- نرخ ارز بشدت تنزل کرد.
- قیمت ۷۰ نوع اتومبیل خارجی اعلام شد.
- در دهلی نو هوشنگ انصاری با خانم گاندی ملاقات کرد.
- مذاکرات سری نفت در تهران آغاز شد.
- نرخ پروازهای داخلی اعلام شد.
- بانک بیمه بازرگانان منحل شد.
- مطیع‌الدوله حجازی درگذشت.
- در مقررات عضو جراثیم سیاسی تغییراتی داده شد.
- شرایط دریافت وام دانشجویی اعلام شد.
- محاکمه متهمان سوء قصد به شاهنشاه آغاز شد.
- جدول جدید حقوق کارمندان اعلام شد.
- لایحه طبقه بندی مشاغل از مجلس گذشت.
- بلیت هواپیما گران شد.
- اعلام شد که ایران به تونس وام میدهد.
- چند وزیر مامور تهیه طرح ۲۰ ساله ملکی شدند.
- دادگاه نظامی ۷ نفر را به اعدام محکوم کرد.
- پروازهای داخلی از سر گرفته شد.
- سناتور هاجر تربیت درگذشت.
- رئیس جمهوری سوریه محرمانه به بنداد رفت.
- چویکهای ژاپنی و فلسطینی پالایشگاه نفت را منفجر کردند.
- اسرائیل ساحل غربی اردن را تخلیه کرد.
- نیکسون به دادگاه احضار شد.
- کلی از فریزر انتقام گرفت.
- ارتش سیهانوک خط دفاعی پایتخت کامبوج را شکست.
- بزرگترین چاه نفت شوروی آتش گرفت.
- ۶۲ مراکشی به جرم توطئه برای واژگون کردن رژیم حکومتی به اعدام محکوم شدند.
- مهمترین بخش اداری اعراب آزاد شد.

- پرچم اسرائیل از کنار کانال سوئز پائین آمد.
- توطئه کودتای قذافی علیه سادات به وسیله امریکا و شوروی کشف شد.
- قیمت آهن ذوب آهن اعلام شد.
- اعلام شد که کارگران صنایع سنگین ۱۵ سال زودتر باز-نشسته میشوند.
- سیل در سه استان خسارات سنگین ببار آورد.
- اجازه استخدام مستقیم به وزارتخانه‌ها داده شد.
- ارتش مصر در سینا پیش میرود.
- چریکها در هتل تل‌آویو بمب منفجر کردند.
- پیشنهاده شاهنشاه در کنفرانس اوپک تصویب شد.
- عربستان دور چاههای نفت «کمر بند انفجار» قرارداد.
- کوماندوها از یک پایگاه نظامی در اروپا چند موشک را ربودند.
- «سیا» مأمور تعقیب نفتکشها شد.
- شهرهای اسرائیل در تیر رس موشکهای سوریه قرار گرفت.
- شوروی در مورد خلیج فارس به امریکا اخطار کرد.
- وحدت لیبی و تونس شکست خورد.
- سالگرد ششم بهمن جشن گرفته شد.
- حکم اعدام ۵ نفر تأیید شد.
- ایالات متحده رسماً خواستار کاهش بهای نفت شد، ایران تقاضای نفتی امریکا را رد کرد.
- اخطار شاهنشاه به امریکا و اروپا؛ مقابله با اوپک برای غرب‌گران تمام میشود، اگر کشورهای مصرف‌کننده بخواهند ما را زیر فشار بگذارند، نفت کمتری دریافت خواهند کرد.
- برنامه پروازهای تهران، بغداد اعلام شد.
- تانکها و زرهپوشهای عراق در مرز ایران متمرکز شدند.
- عراقی‌ها در «الجبل» یک گروهان در نمک کلان‌پیک دسته و تعدادی تانک در تنک زال‌وآب و تعدادی تانک در تبه ۲۱۰ یک گروهان سرباز واحد زرهی و پیاده نظام، توپخانه، تانک و خمپاره انداز گردآورده‌اند، ۲۵۰ سرباز و افسر عراقی کشته شدند،

- ۱۸ مسلسل، یک صندوق نارنجک و مهمات زیادی در آخرین حمله عراقی‌ها بدست نیروهای ایران افتاد.
- اسرائیل حاضر به عقب نشینی در سینا شد.
- عصمت اینونو سیاستمدار برجسته ترکیه در سن ۸۹ سالگی درگذشت.
- رهبر لیبی اعراب را به قیام علیه دولت‌های خود دعوت کرد، توطئه کودتای قذافی در مصر کشف شد.
- شاهنشاه در وین اعلام کرده نفت تا ۳۰ سال دیگر تمام میشود.
- در سخنرانی آغاز مناسک حج، فیصل مسلمانان را به نبرد با اسرائیل و کمونسم دعوت کرد.
- برای توسعه عملیات تروریستی در انگلیس چریک‌های عرب و ایرلند متحد شدند.
- محاکمه اعضاء شبکه چریکی شروع شد.

جهان

- عربستان، قیمت نفت را می‌شکند.
- رئیس کارتل نفتی امریکا از عربستان اخراج شد.
- وزیرداری امریکا اخطار کرد کشورهای صنعتی نباید دست با اقدام عجولانه بزنند.
- عرفات سازمان فلسطین به مبارزه برخاستند.
- توطئه قتل سادات و فیصل فاش شد، ترور حافظ اسد و چند رهبر دیگر عرب جزو برنامه بود، ایجاد رژیم جمهوری در عربستان سعودی جزئی از نقشه بود.
- بدنبال شناور شدن فرانک فرانسه، بازارهای ارز چند کشور اروپا تعطیل شد.
- بعثت نوشتن مقالات ضد امریکایی حسن‌هیگل سردبیر الاهرام برکنار شد.
- نقابداران مسلح مسجد نیویورک را بخون کشیدند، امام مسجدودو تن از مهاجمان کشته شدند، نقابداران مسلح سپاهپوست بودند.

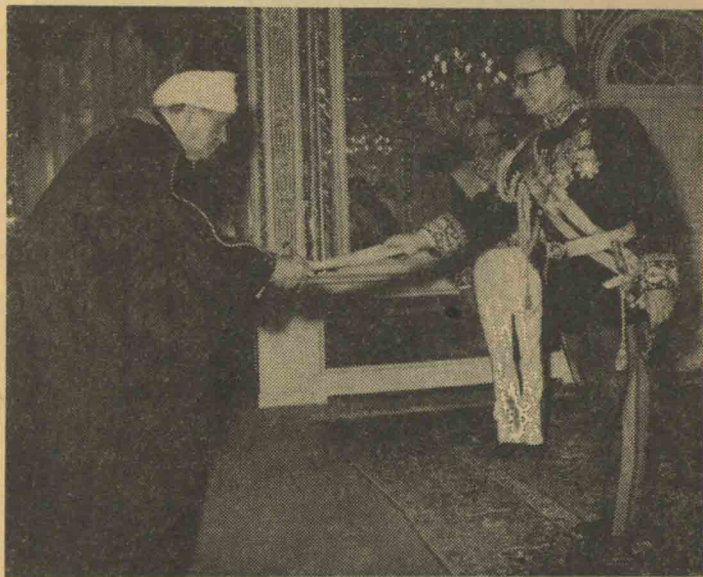
ایران

- اعلام شد که شورای امنیت به جنگ ایران و عراق رسیدگی میکند.
- منطقه مورد تهاجم عراق در کنترل کامل ایران است.
- شاهنشاه و شهبانو از تعطیلات زمستانی سن موریتس بتهران بازگشتند.
- جنگ ایران و عراق به سازمان ملل کشید.
- هدف شیخون عراق در تصرف قسمتی از مرز ایران بود.
- نیروهای ایران و عراق در مرز تقویت شدند.
- حمله عراقیها به تپه ۴۳۴ و این تپه یکی از ۳۰ یا ۴۰ تپه مرزی است که از نظر تاکتیکی بسیار مورد اهمیت است.
- عراق اعلام کرد: ۳۳ سرباز عراقی کشته شدند، جنگ ایران و عراق در مجلس مطرح شد، شیخون عراق با آتش شدید ایران در هم شکست.
- ۱۲۲ سرباز ایرانی شهید و مجروح شدند.
- ایران اخطار کرد کوچکترین حرکت تهاجمی عراق را خرد میکنیم.
- نیروهای عراق با تانک و توپ به ایران حمله کردند.
- ایران مهاجمان عراقی را تارومار کرد.
- ۳۱ سرباز ایرانی شهید شدند.
- ۸۱ سرباز ایرانی مجروح شدند.
- عراقیها با بیجا گذاشتن ۱۴ کشته و مقدار زیادی اسلحه عقب نشستند.
- سوریه از رفع تحریم نفت جلوگیری کرد.
- یک گروه مردان مسلح سفارت ژاپن را در کویت اشغال کردند.
- ۲۸۰ هزار کارگر معدن ذغال سنگ در انگلیس اعتصاب کردند.
- توطئه ضد دولتی در مراکش کشف شد، ده نفر از توطئه گران دستگیر شدند و مقدار زیادی اسلحه و مهمات کشف گردید.

- سولژنیسین به آلمان غربی تبعید شد، پس از ترانسکی سولژنیسین اولین فرد روسی است که تابعیت او لغو میشود.
- فرانسه تصمیمات کنفرانس واشنگتن را نپذیرفت.
- وزیر خارجه عراق برکنار شد.
- کنفرانس نفتی واشنگتن به بن بست برخورد.
- کی سینجر: سطح فعلی قیمت نفت قابل دوام نیست.
- کمیته بین المللی المپیک، چین را به بازیهای آسیائی پذیرفت.
- قضای دولت‌های عرب را به توطئه در راه وحدت متهم کرد.

ایران

— سفر عمان در تهران گفت: قوای ایران شکست شورشیان

سفیر عمان در دربار شاهنشاهی استوار نامه خود را به پیشگاه شاهنشاه آریامهر تقدیم داشت

عمان را قطعی کرد ، نبردهای ایران تاشکست قطعی شورشیان در عمان میمانند .

— ایران در سنگال سرمایه گذاری میکند ، هویدا نخست وزیر بالثوید سدار سنگور ، رئیس جمهوری سنگال ملاقات کردند .

— بعد از دادگاه تجدید نظر که ۵ نفر از سوء قصد کنندگان به اعدام محکوم گردیده بودند ، با عفو ملوکانه ۳ محکوم سوء قصد به جان شاهنشاه از اعدام نجات یافتند و حکم اعدام گل سرخی و دانشیان ابرام شد .

— ایران از طرف سازمان ملل متحد مأمور نظارت بر قدرت های بزرگ در اقیانوس هند شد .

— در شرفیابی سفر عراق ، پیام البکر تقدیم شاهنشاه شد .

— اعلام شد که سوریه پس از ۵ سال به ایران سفیر می فرستد .

— تماس های سیاسی تهران و بغداد آغاز شد .

— نماینده عراق در سازمان ملل گفت : وضع مرزی ایران و

عراق خطرناک است .

— ادعای مرزبانان عراقی : اجسادی که در ایران مانده

شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانو قسمتهای مختلف موزه پهلوی را مورد بازدید قرار دادند

مال فلسطینی ها است .

— نخست وزیر از سنگال بتهران بازگشت .

موافقتنامه اقتصادی ایران و هند وسیله وزیر اقتصاد ایران و وزیر خارجه هند در تهران باهضاع رسید

جهان

— تبارنی کمپانیهای نفتی با عربستان سعودی فاش شد ، امریکا برای شکستن قیمت نفت تلاش میکند .

— زرد خورد های کاری در انگلیس در گرفت .

— ۲۰۰ لشکر چین شوروی آماده نبرد بایکدیگر شدند ،

موشک های اتمی شوروی در مرز چین مستقر شد .

— در آستازنه تشکیل کنفرانس نفتی واشنگتن : کشورهای

نفتخیز به کشورهای صنعتی اخطار کردند .

— توطئه ربودن سعید العتیبه ، وزیر نفت ایتوایی

کشف شد .

— هلیکوپتر ارتش امریکا به کاخ سفید حمله کرد ، هلی کوپتر

را روز قبل از حمله ربوده بودند ، در موقع حمله نیکسون در کاخ

سفید نبود .

اسفند

- شیخ مجیب الرحمن ، نخست وزیر بنگلادش پیشنهاد ذوالفقار علی بوتونخست وزیر پاکستان را درباره شناسایی بنگلادش رد کرد .

حضرت محمد جعفر نومیری عالیترین نشانهای سودان را به پیشگاه اعلیحضرتین تقدیم داشت

- نمایندگان مجلس هند به شدت کتک کاری کردند، نمایندگان احزاب کنگره و کمونیست در حضور رئیس جمهوری به جان هم افتادند .

- پیروزی تازه بر سرطان، برای اولین بار ، دو دانشمند کانادائی از ویروس سرطان خون عکس گرفتند .

- درباره شرکت سوریه در کنفرانس صلح و رفع تحریم نفت ، مذاکرات کمی سینیجر و وزیران عرب پیشرفت کرد .

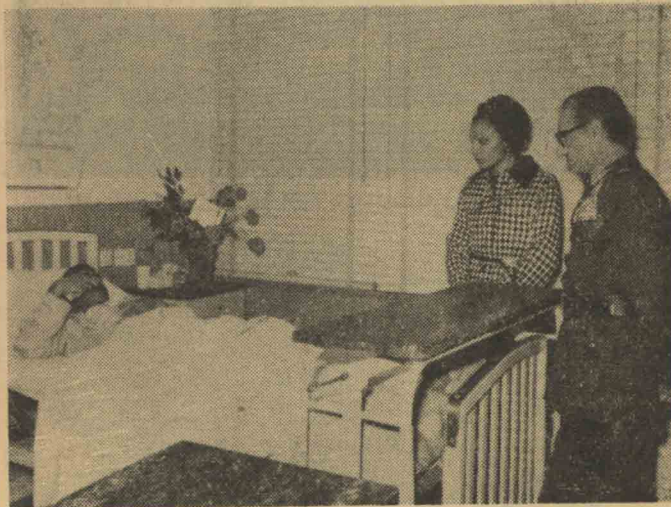
- دزدان ناشناس به چند بانک پاریس حمله کردند و عده ای کشته و زخمی شدند ،

- امریکا و شوروی در مرحله جدید مسابقات اتمی ،

- بوتو شرایط شناسایی بنگلادش را اعلام کرد .
- ملک فیصل به حمایت از سوریه برخاست .
- مذاکرات امریکا و اعراب بر سر نفت و جبهه سوریه آغاز شد .
- در اندونزی ۷۵ هزار نفر مسلمان شدند .

ایران

- مدحت ابراهیم جمعه ، سفیر عراق بتهران آمد ، عراق خواستار روابط نزدیک با ایران شد .

شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانو از مجروحان حادثه مرزی ایران و عراق در بیمارستان ژاندارمری عیادت فرمودند

جهان

- بر اثر هجوم تماشاگران فوتبال، ۴۹ مصری در ورزشگاه قاهره کشته شدند .

اعلیحضرت سلطان قابوس بن سعید پادشاه عمان بدعوت رسمی
شاهنشاه آریامهر وارد تهران شدند

حضرت محمدجعفر نومیبری رئیس کشور سودان به تهران وارد
شدند و مورد استقبال شاهنشاه آریامهر قرار گرفتند.

علیاحضرت شهبانو مادران نمونه سال رادرکاخ نیاوران بحضور
پذیرفتند آقای مؤتمنی مدیرعامل بنگاه حمایت مادران نیز
افتخار حضور داشت

از دیوان عراقی

خوشا دردی که درمانش تو باشی

خوشا دردی که درمانش تو باشی
 خوشا راهی که پایانش تو باشی
 خوشا چشی که رخسار تو بیند
 خوشا ملکی که ساطانش تو باشی
 خواه آن دل که دلدارش تو گردی
 خوشا جانی که جانانش تو باشی
 خوشی و خرمی و کامرانی
 کسی دارد که خواهانش تو باشی
 چه خوش باشد دل امیدواری
 که امید دل و جانش تو باشی
 همه شادی و عشرت باشد ای دوست
 در آن خانه که مهمانش تو باشی
 گل و گلزار، خوش آید کسی را
 که گلزار و گلسستانش تو باشی
 چه باک آید ز کس آنرا که او را
 نگهدار و نکهبانش تو باشی
 مپرس از کفر و ایمان بهدلی را
 که هم کفر و هم ایمانش تو باشی
 مشو پنهان از آن عاشق که پیوست
 همه پیدا و پنهانش تو باشی
 برای آن بترک جان بگوید
 دل بیچاره تا جانانش تو باشی
 «عراقی» طالب درد است دایم
 بوی آنکه درمانش تو باشی

خاطرات نیم قرن عید نوروز

نوروز و نوروز

از بیست‌روز به نوروز مانده در تمام خانه‌ها و خانواده‌ها
 جنب و جوشی پدید می‌آید. همه در فکر تهیه جامه‌های نو و شیرینی
 و لوازم هفت‌سین بودند. پیش از هر کار بسبز کردن سبزه دست
 می‌زدند. گندم و عدس را در ظرف‌های چینی بزرگ و کوچک میریختند
 و همیشه گیاهها با اندازه نیم و جب رشد میکرد دور ریشه آنها را
 بانوارهای خوش رنگ می‌پوشانیدند و هنگام تحویل که آنها را گرد
 سفره هفت سین مینهادند بر روی سبزه‌ها که نمو بیشتری کرده بود
 اردکها و خروسهایی که از موم رنگارنگ تهیه شده بود قرار
 میدادند. و نیز سبزه را بر بدنه کوزه و قلقلک بمدد لعاب اسپرزه
 سبز می‌کردند و بالاخر گندم را درون گلدانهای شیشه‌ای که اکنون
 بکلی منسوخ گشته سبز میکردند که بشکل دسته‌ای گیاه از دهانه
 گلدان بیرون آمده باطراف افشان میشد.

یکی از مراسم عید که از سه روز قبل آغاز میشد تخم‌مرغ
 بازی بود بر سر هر کوی و برزن و در هر خانه بین خرد و کلان بازی
 تخم‌مرغ رواج داشت و بانوان نیز در آن شرکت می‌جستند. تخم‌مرغها
 را سفت می‌پختند و بر پوستشان بارنگهای جالب نقش و نگار می‌زدند
 بعضی از رندها برای تامین موقعیت تخم‌مرغهایی تعبیه میکردند
 که آنها را زاج جوش می‌نامیدند بدین معنی که ته تخم‌مرغ را با
 سنجاق سوراخ کرده محتوی آنرا می‌مکیدند سپس پوست تهی را
 از ماده انباشته می‌ساختند که پس از اندک زمانی سخت و محکم میشد
 و در نتیجه تخم‌مرغ در برابر ضربه‌ها مقاومت میکرد و صاحبش
 پیوسته برنده میشد. از این رو بازی کنان وارد، پیش از آغاز بازی
 تخم‌مرغها را مورد آزمایش قرار میدادند تا اگر در آنها این حيله
 بکار رفته باشد کشف گردد. بانوان نیز از هر طبقه که بودند بین

خود باین بازی می پرداختند و در ایام عید چون بدید و بازدید مرفتند دستمال محتوی تخم مرغهای خود را همراه میبردند .
ناگفته نماند که آن زمان بهای يك تخم مرغ يك شاهی و ارزش يك تخم مرغ پخته و رنگ کرده دوشاهی بود .

ترتیب هفت سین همان بود که اکنون نیز خوشبختانه نزد برخی از ایرانیان پایبند به آداب و سنن گذشته و رسوم نیاکان متداول هست با این تفاوت که در قدیم این آداب مفصل تر برگزار میشد . در بالای سفره هفت سین کتاب آسمانی مسلمین و شمایل شاه مردان بر آئینه ای بزرگ و زیبا خودنمایی میکرد . در دو طرف آینه شمعدان های چند شاخه شمع زده قرار داشت . آنچه بر سفره هفت سین حاضر می آوردند بدین قرار بود . سبزه سنبل — سبب — سهر — سحاق — سرکه و سمعو . انواع شیرینی و آجیل ، مرغ و ماهی ، کاسه بلورین پر از آب که روی آن چند برگ گل شناور بود ، چند گلدان نرگس و نیز انواع گلها و میوه های مصنوعی از موم رنگین درون گلدان های مزین بگازدهای طلائی و نقره ای ، ظرفی از اسپند الوان و عناب زرورق زده ، کاسه ای ماست و کاسه ای عسل و يك شاخ نبات . منقلی سیمین برای بخور اسپند و کندر در گوشه ای از سفره بساط هفت سین راتکه میل میکرد . گرد آتش این منقل مادر خانواده بتعداد فرزندان خویش تخم مرغ مینهاد و مقید بود که پس از تحویل سال آنها را فوش جان کند .

نیم ساعت بتحویل مانده بانوی بزرگ سنی خانواده ، آن سوی سفره هفت سین مقابل آینه کنار سجاده ای قرار میگرفت در حالیکه جامه شب زفافی خود را در برداشت ، يك ربع بتحویل مانده بانوی مزبور افسراد خانواده را بنشستن گرد سفره هفت سین دعوت میکرد .

فصحت شمعا را می افروخت آنگاه چند دانه برنج و يك سکه زر یا سیم صاحب الزمان به يك میداد که بعلافت رونق کار و برکت نعمت تا تحویل سال در دست نگاهدارند آن گاه خود بخواندن دعای تحویل می پرداخت و حضار آنرا زیر لب تکرار میکردند . بعدای توپ تحویل بانوی سالخورده مر سروروی همه گلاب مپاشند و بدست خود شیرینی در دهان آنان میکذارند و پس از روبوسی هر يك بفر اخور حال از دست وی عیدی دریافت میداشتند . معمولاً ساعتی

پس از این مراسم آداب دید و بازدید و تهنیت گوئی آغاز میشد و بازار بوسه تا روز سیزده رواج داشت ...

پس از بیان این مقدمه اینک بشرح آداب نوروز در اندرون دربار ناصرالدین شاه می پردازیم ،

سه روز به نوروز مانده فراشان قرمز پوش از جانب دیوان شاهی برای هر يك از دختران شاه که بشوهر رفته بودند چهار خوانچه میبردند . يك خوانچه محتوی شیرینی و نقل و کله قند و پنجاه تومان شاهی سپید درون کیسه ای تافته سرخ . دو خوانچه گلپاغچه بدین معنی که دیواره ای مشبک از موم رنگین بارتفاع نیم ذرع دور خوانچه ترتیب داده انواع میوه و گل و ریاحین از موم و سقز الوان در گلدانهای بلوری زرورق زده در آن مینها دند و بالاخره خوانچه چهارم که با اسپند الوان و عنابه ای زرافندوزینت می شد .

يك روز پیش از عید از طرف رئیس تشریفات دربار علی خان ظهیر الدوله داماد شاه برای اشخاص رفته دعوت برای حضور در سلام فرستاده میشد و مقرر بود که مدعوین يك ساعت قبل از انعقاد سلام حاضر شوند .

در عید نوروز سه سلام متعقد میشد بدین قرار : سلام تحویل سلام عام تخت مرمر و سلام سردر .

در سلام تحویل ترتیب آراستن تالار موزه و ایستادن اشخاص بدین متوال بود : از چند گام بدر ورودی تالار مانده سفره سپید بزرگی گسترده بساط هفت سین را روی آن میچیدند . دامنه هفت سین تا شاه نشین و سیمی که تخت مرصع فتحعلیشاه در آن قرار داشت کشیده میشد . بالای تخت مسندی زربفت کار هندوستان می گسترده و روی آن تشکی هماده مخمل ارغوانی مروارید دوزی روش میکشیدند و کنارش دو متکای جواهر دوزی باریشه و منگوله های مروارید قرار میدادند . چهار شمعدان مرصع پایه بلند که دارای آویزهای درشت از سنگهای قیمتی بود در چهار گوشه تخت نهاده شمعه های آنرا می افروختند خواه روز و خواه شب سایر چارها و چراغها را نیز روشن می کردند . در شاه نشینهای اطراف تخت روسای ایل قاچار با سردارهای طرمه و شمشیرهای مرصع ، روی کشیک خانه و سواران مهدیه و منصور و غلام پیشخدمتها و قورچیان

و روسای زنبورکخانه بالباسهای رسمی می ایستادند .

در یک سوی هفت سین سران سیاهی با نیم تنه سبید و شلوار قرمز
بر اقدار و شمشیر و شارب صف می آراستند و نایب السلطنه کاهران
میرزا در رأس آنان قرار می گرفت در طرف دیگر مستوفیان باشال
و کلاه و جبهه طرمه و چاقچور قصب سرخ می ایستادند و مستوفی الممالک
با جبهه مقتول دوزی مقدم بر همه جا می گرفت طرفین تخت بطور
نیمدایره شاهزادگان بالباس سیاه مزین بنشان ایستاده هر یک یکی
از وصله های طلای جواهر نشان سلطنتی از قبیل شمشیر ، خنجر ،
گرز و سپر و غیره را بدست می گرفتند . صدراعظم با چیه ترمه
شمشیر صدارت نزدیک تر از همه بتخت می ایستاد و وزراء و اعیان
زیر دست وی قرار می گرفتند . عمله خلوت و پیشخدمتهای مخصوص
در یکی از شاه نشینهای نزدیک تخت گرد می آمدند و خطیب الممالک
و منجم باشی رو بروی تخت می ایستادند .

دو پسر فتحعلی شاه جهاننوز میرزا امیرنویان و سلطان احمد
میرزا عضالدوله و سه برادر ناصرالدین شاه شاهزادگان ملک آراء
و عبدالصمد میرزا عزالدوله و محمدتقی میرزارکن الدوله مقدم بر
همه کنار تخت جا می گرفتند . آقا سیدزین العابدین امام جمعه با
چند تن از علما نیز می آمدند و معدودی از خاص آنان همراه امام
جمعه بتخت آمده کنار حسند می نشستند و دیگران دریای تخت قرار
می گرفتند . منشی الممالک با دو تن دیگر سینی های دستلاف بردست ،
مقابل تخت جا می گرفتند . سینی های محتوی کیسه های عیدی را
در پای تخت می نهادند اعضای خزانه کنار آن می ایستادند .

کیسه ها از تافته قرمز و بر چند قسم بود . یکصد کیسه محتوی
۵ از آن شاهی سبید و ۵ اشرفی . پانصد کیسه محتوی ۳ تومان شاهی
سبید و ۵ دویز زرد و سه هزار کیسه محتوی ۳ تومان شاهی
سبید .

ربع ساعت پیش از تحویل پرده دار پرده را بالا گرفته ورود
شاه را اعلام میداشت . پهلپوش یک آقاسی (رئیس تشریفات) کت
وشال و کلاه و عصای مرصع اعتماد الحرم رئیس خواجه سرایان ظاهر
میشدند . آنکاه ناصرالدین شاه فرقی در جواهر و نشانهای سلطنتی با چهره
کشاده و لیان متبسم بدرون تالار می آمد و با گامهای آهسته از میان
صفوف گذشته بر تخت می شد ولی با احترام آقایان علما بر صندلی مرصعی

که روی تخت بود نمی نشست و بر مسند زربفت جا گرفته شمشیر
چهارنگشای نادری را روی زانومی نهاد پس از جلوس شاه ، خطیب
الممالک پیش آمده خطبه ای مختصر ایراد می کرد سپس منجم باشی
ساعت بدست بحضور آمده لحظه ای بصفحه آن خیره شده آنگاه با آواز
بلند می گفت : « مبارکی و میمنت و اقبال وجود مسعود شاهنشاه
در این ثابته آفتاب بهر ج حمل تحویل گردید . »

همان دم شیپورچی از بیرون در باد در شیپور می کرد و
در میدان مشق توپها بصدا در می آمد شاه نخست بعلماء و بعد بسایر
حضار تبریک می گفت سپس قرآن مجید را بدست گرفته تیمناً
صفحه ای تلاوت می کرد .

آنگاه حاج نظم الاسلام محرر امام جمعه برابر شاه زانو زده
اندکی از تربت مخصوص را در آب ریخته بدست شاه می داد که آنرا
لاجره می نوشید و بعد بدادن عهدهی بعلماء می پرداخت . چون
روحانیون بیرون می رفتند چند دسته موزیک که اطراف حوض برابر
موزه ایستاده ولی با احترام آقایان خاموش بودند بناوختن آهنگهای
دلکش می پرداختند . این هنگام شاه از تخت بزیر آمده بر صندلی
قرار می گرفت و بقیه حضار عیدی می داد . پس از پایان مراسم شاه
آهنگ اندرون می کرد و همین که بانجام رسید بانوان حرم برای
عرض تهنیت بر یکدیگر سبقت جسته شوری تماشا می بیا می خاست .
پس از دادن و ستاندن بوسه های آبدار شاه ببالاخانه قمر سلطان خانم
شیرازی یکی از همسرهای محبوبش رفته در ایوانی مشرف بر حوضی
پر طول ولی کم عرض و عمق پشت میزی قرار می گرفت روی میز دو
سینی بزنگ زرین پر از سکه های سیم و کیسه های شاهی سپید حاضر
بود . خدمه اندرون از خردو کلان دور حوض گرد می آمدند و شاه
سکه ها را مشتیی پس از مشت دیگر بزیر می ریخت و پس از آن
بپرتاب کردن کیسه ها در حوض می پرداخت کنیزان برای ربودن
مسکوک و کیسه ها در خاک و در آب درهم می ریختند و ولوله ای بر پا
و فریادها با آسمان می شد . معمولاً کنیزکان سیاه چالاک و مهارت
شگفت در آن معرکه از خود بروز می دادند و بیشتر کیسه ها نصیب
آنان می گشت .

روز دوم عید سلام عام تخت مزمر منعمه می گردید . شاه
پس از بیرون آمدن از اندرون نخست در اطراف جنب تالار بر لایان

می نشست تا علی خان ظهیر الدوله حضور سفرای خارجی مقیم دربار را برای شرفیابی اعلام دارد .

آنکاه شاه بتالار بر لمان آمده ربع ساعتی با آن بفرخورد حال صحبت داشته بهر يك عیدی می داد و سپس بتخت مرمر می رفت . در این سلام شاهزادگان بزرگ حامل وصله های سلطنتی بودند . خطیبت الممالک و شمس الشعرا و مخاطب سلام بالای حوض بیضی شکلی که پای ایوان روی سکونی واقع بود می ایستادند . قدحهای طلای میناکاری لبریز از شربت های گوارا گرد حوض می چیدند و در هر يك قاشقی چوبی قرار داده گیلاسهای بلورین کنارشان می نهادند .

جانب راست ایوان مستوفی الممالک با لباسی که ذکر آن گذشت مکلل بتمثال همایون مقدم بر مستوفیان می ایستاد . درست چپ نایب السلطنه وزیر جنگ ایستاده سران سپاه بترتیب زیر درجه دستش صف می آراستند . بالکونیک روس با قزاقهای خود در یکسو صف میکشیدند . سایر طایقات از رؤسای ایل قزاق و اشراف و وزرا و غیره در خیابانها جا میکردند چهار میل دیوانی را نیز زینت کرده در انتهای فضای باغ میداشتند .

همینکه همه کس و همه چیز در جای خود مسقر میگشت صدای خبردار حسن خان آجودان باشی بر مهتابت و شاه از در دیوانخانه نمایان گشته با گامهای بلند وارد ایوان میشد و بتخت مرمر آمده با لنگری مخصوص برصندلی مرصعی که بالای آن مینهادند قرار میگرفت بار دیگر صدای رسای آجودان باشی که پمدها به وزیر نظام و پس از آن به سردار کل ملقب شد برخاسته آغاز سلام را اعلام میداشت . دفعتاً دسته موزیک سلام ایران را می نواخت آنکاه شیپورچی با در شیپور میکرد و متعاقب آن غرش توپها بگوش میرسید و تا شاه بر تخت بود شلیک ادامه داشت . از سر در نقارخانه نیز آرای کرنا و طبلها بلند میشد .

چون موزیک خاموش میگشت خطیب الممالک آغاز خطبه میکرد و پس از وی شمس الشعرا قصیده ای فرا در وصف بهار وعید ومدح ذات شاهانه میخواند سپس حکیم الممالک باشا و کلاه و پاقچور قصب سرخ قلیان نی پیچ سلام را در سینهی مرصع معضور مهاورد و از تخت بالا رفته نای را بدست شاه میداد . در این

هنگام مخاطب سلام پیش میامد و بین شاه و او سخنهای مناسب میرفت .

در این روز تنها با رباب شمشیر و قلم عیدی مرحمت میشد منشی الممالک با دو تن دیگر سینه های پر از شاهی سپید مخلوط بمسکوک زر را دور میگرداندند و هر يك از افراد گروه مزبور منشی از سکهها بر میداشت

سلام سرد در روز سوم عید منعقد میگردد و در واقع تفریحی بشمار میرفت عمارت سردربالای دالان مدخل تخت مرمر و رو در روی سر در نقاره خانه واقع بود . در این روز مستوفیان و لشکریان حاضر میشدند و شاه با گروهی از خلوتیان و خواص بدانجا میرفت . ورود تماشاچیان نیز آزاد بود قوچ و بازها خرس بازها خروس بازها و میمون بازها که در طول سال حیوانهای خود را برای این روز و گرفتن انعام و خلعت می پروراندند با بند بازان و کشتی گهران نامی در میدان گرد میامدند ، کریم شیرهای واسمعیل بزاز و دلک معروف هم در آن میان حاضر بودند و برای خنداندن شاه و مردم آنچه از استاد پیر داشتند بکار میزدند از همه تماشائی تر هنر نمائی بند بازها و زور آزمائی پهلوانان بود و در پایان تماشا با امر شاه هر يك بفرخورد حال بدریافت انعام یا خلعت و یا هر دو نائل می آمدند .

از آثار شادروان رهی معیری

شکایت از خویش

مرو ، که با دو لبت گفتگوی من باقی است
 هزار شکوه نمودم ، ولی سخن باقی است
 جو برق مهر روی از آشیان ما ، بسکجا ؟
 هنوز مشتش خسی ، بهر سوختن باقی است
 به عیش کوش ز غمهای تازه ، بساک مدار
 دمی نشستی و رفتی ، ولی به محفل ما
 هنوز بوی گل و عطر یاسمن باقی است
 بهار حسن ، تو نازم ، که صد چمن باقی است
 بیای دوست سر افشاندن است و جان دادن
 بهانه‌ای که مرا بهر زیستن باقی است
 ز دست غم ، مرا شکوه‌ای نماند رهی ،
 ولی شکایتم از دست خویشتن باقی است

وحشی بافقی

آنها گروه دیگرند !

ما چو پیمان با کسی بستیم ، دیگر نشکنیم
 گر همه زهرست ، چو خوردیم ساغر نشکنیم
 پیش ما یا قوت یا قوتست گوهر گوهر است
 ذات ما این است ، یعنی قدر گوهر نشکنیم
 هر متاعی را در این باور در نمی‌بسته‌اند
 قند اگر بسیار گردد ، نرخ شکر نشکنیم
 عیب پوشان هنر بینیم ما ، طاولس را
 پای پوشانیم ، اما هر گزش پسر نشکنیم
 مادرخت افکن نه‌ایم ، آنها گروه دیگرند
 با وجود صد تبر ، یک شاخ بی بر نشکنیم
 به که وحشی را از این کارش نیازیم دل
 بهش از اینش بر جراحی توک نشتر نشکنیم

مرد حق

مرد راست‌تر از هر مرد

آقای راشد

امیرالمومنین علی بن
 ابیطالب هم‌زاده پیغمبر
 اسلام و خلیفه او و از اولین
 کسانی است که به پیغمبر ایمان
 آورده و دین مقدس اسلام
 را پذیرفته است . کسیکه
 زندگی خود را با کوشش
 در راه خدمت خدا پرستی
 و بت شکنی و عدالت
 خواهی و تسویح دین و
 بلندی کلمه حق و حکومت
 دادن قساوت و بر قرار
 ساختن برادری و مساوات

مهان مسلمین پایان رسانیده و یکدم از مبارزه با خود پرستی و
 جاه‌طلبی و مال اندوزی و ریا و مکر و نفاق فرو نشسته است .
 وجود اینگونه مردان برای جامعه بشر مبارکست زیرا اینگونه
 کسانی که وجودشان نشانی از نور خیر و عدالت میدهد ، با دمیان
 نوید میدهد که زندگی سراسر جور و زور و مکر و نفاق و جهل
 و ریا نیست بلکه عدل و مساوات و دوستی و راستی نیز هست .
 اگر در جهان حقی و عدالتی نبود مردان حق پرست و عدالتخواه
 پیدا نمی‌شدند . دسته گل نشان گلستانست و طبق میوه نمونه بوستان .
 ولی میدهم نشانی ز نور   ستغفار آدم و تسلیم پور

که گر کارگیتی زدیو است زشت بود نیکوی نیز اندر سرشت

وجود اینگونه مردان آدمیان را امیدوار ساخته که در زندگی بشر روزی خواهد رسید که حق بر باطل غالب شود و عدالت جای ستم گیرد و راستی و درستی در خانه تزویر و ریا ببندد و پاکی و پرهیزکاری بدوران شوم و پلیدی و لاقیدی خاتمه دهد. وجود همین گونه مردان و اعمال آنهاست که دلها را تکان میدهد و اعصاب را مرتعش میکند و دیدگان را پر آب میسازد و در نفوس مردم حس حق پرستی، عدالتخواهی، نوع پروری، راستی و درستی، و پاکی و پرهیزکاری بهیجان آورده آنها را از باطل، ستم، خودخواهی، دروغ، خیانت، ناپاکی، مکر و ریا بیزار میسازد.

امیرالمومنین علی علیه السلام در برابر مدعیانی که میخواستند بنای زمامداری را بر مکر و تزویر گذارند و باینوسیله صفا و صداقت و برادری و اعتماد را در مردم نابود سازند تا در آنها بدبینی و نفاق شایع شود و وحدت و قوتشان درهم شکسته گردد، علی در برابر آن خائنان دین و رهبران اجتماع، درصراحت و صفا و راستی و درستی منتهای پافشاری میکرد و سیاست خود را بر مبنای عقل و دین و عدالت و حق قرارداد و برای رفع توهم مردم میگفت: «واله فلانی از من زیرکتر نیست چیزیکه هست او مکر و خیانت می ورزد، اگر مکر بد نمی بود زیرکترین مردم بود» در کلام دیگرش میگوید: «گاهی هست کسانی که با گردش روزگار پیش آمده و فراز و نشیبها دیده اند آنها نیز راه حيله میدانند ولی تقوای الهی مانع آنهاست، و آنکه پابند بدین نیست حيله میورزد مردم گمان میکنند او زیرکتر است» امیرالمومنین علی علیه السلام که بتها را با هر پیغمبر او شکست در برابر کسانی واقع شد که میخواستند بر مردم استبداد ورزند و بکنوع بت پرستی دیگر رائج کنند و مردم را از پرستش خدای یگانه که موجب علو همت و قوت اراده است باز داشته بتمظیم و ستایش خودشان وادارند که باعث پستی و ضعف نفس است، علی در برابر آنها در پیروی از اصول ساده اسلام که بر مبنای برادری و آزادی و مساوات است نهایت پایداری بکار می برد. هنگامی که از کوفه بطرف شام میرفت

و دهقانان انبار برای احترامش پیاده شدند و پیشاپیش می دویدند از آنها پرسید: «این چکار است که می کنید؟» گفتند: «ما بزرگان خود را اینگونه تعظیم می کنیم» امیر فرمود: «بزرگان شما از این عمل سودی نمی برند و شما با این گونه اعمال زندگی را در دنیا برای خویشتن دشوار می سازید و خود را در آخرت هم بدبخت میکنید، چه ضرر بزرگی است رنجی که پشت سرش کیفر الهی باشد و چقدر خوب است آسایشی که با امان از عقوبت خدا توأم باشد» از این جهت پیغمبر فرمود:

«من گفتم مولا فهذا علی مولا»

یعنی: هر کس من بر او حق آزادی دارم که او را از بندگی غیر خدا و گرفتاری اوهام و با باطل آزاد ساخته ام این علی نیز بر او حق آزادی دارد زیرا علی مرد خدا پرستی محض و حق خواهی صرف و نقطه مرکزی عدالت و وظیفه شناسی است. علی با هر گونه ذلت و استعباد و رقیقت و دروغ و ستم و خیانت مخالف است. آری علی مردی آزاد و بی ریا، شجاع و فداکار بود.

ای مردها، از علی اخلاص عمل بیاموزید، وظیفه شناس شوید، مردانگی داشته باشید، حق را بالاتر از هر چیز دانسته بر هوای نفس خود مقدم دارید و مردان حق شوید تا در جهان بمانید که جهان از آن مردان حق است. خدا در قرآن می فرماید:

«ولقد كتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عبادی الصالحون»

خدایا تو ما را هدایت کن و از فقر اخلاقی و فقر مالی هر دو نجات بده.

سال ۱۳۵۳، سال پلنگ است

پلنگ چگونه زندگی میکند؟ پانتو پوست پلنگ چند می‌ارزد
پلنگ چه مشخصاتی دارد؟

سال ۱۳۵۳، سال پلنگ است. اینک به بیوگرافی «پلنگ»
می‌پردازیم. ناخوانندگان عزیز را با چگونگی زندگی و خلق و خوی
این حیوان، که سمبل سال ۱۳۵۳ است آشنا کنیم...

***

پلنگ، از درندگان نیست، که از خانواده «گره»ها بشمار
میرود و در قلمرو وسیعی در سراسر جهان، آسیای مرکزی، جنگلهای
بخ زده مناطق شمالی سیبری و نیز از راهای چین و کوههای قزاقستان،
هندوستان، ایران بیشتر نقاط آفریقا، جاوه، سوماترا، مالایا، جزایر
سیلان زندگی می‌کند.

می‌گویند، بعد از آنکه سرما، ببرها را در بسیاری از نقاط
جهان از بین برد، حکومت پلنگها بر کوهها، جنگلهای و دشتهای
جهان آغاز گردید. پلنگ، طاقت تحمل گرمای بهشتی را دارد.
در حالیکه ببر، اگر مسافتی بر روی زمینهای داغ راه برود، کف
دستها و پاهایش تاول میزند.

پلنگ، پوستی برنگ طلائی درخشان، با خالهای سپاهی دارد
که روی هر فرقه هیأت ظاهری حیوان را، شکوه و زیبایی خیره
کننده‌ای می‌بخشد. بدن پلنگ، پوشیده از مو است که این، در نقاط
مختلف و در شرایط اقلیمی خاص، از نظر رنگ و اندازه متفاوت
و در گون است. موی پلنگ، در مناطق سردسیر بلند و در نقاط
مرطوب تیره‌تر و تقریباً نارنجی رنگ است. البته پلنگهای سیاه نیز
گاهگاهی در جنگلهای جنوب هندوستان و مالابادیده شده‌اند.
پلنگهای ساکن ایران، از همان پلنگهای طلائی رنگ، با خالهای
سیاه هستند، که بیشتر در ارتفاعات کوهستانهای پوشیده از جنگل
زندگی می‌کنند.

پلنگ، بزرگ‌هوشوار و بسیار منور است. معروفست که
پلنگ، در قتل کوهستانها، در شبهایی که ماه در آسمان میدرخشد،

از فراز بلندترین تیغ کوهستان، بسوی ماه حمله می‌کند. جهش
غرور آسای پلنگ بسوی ماه، که در افسانه‌ها بسیار آمده است، حکایت
از این دارد که: حیوان، حاضر نیست هیچ چیزی را بالاتر و برتر
از خود ببیند.

طول قامت پلنگ، حداکثر به ۲ متر و ۱۰ سانتیمتر میرسد
که البته چنین پلنگی بسیار نادر است و اگر شکارچی چیره‌دستی
موفق به شکار پلنگی با چنین اندازه‌ای بشود «ثروتی» نادر و
با ارزش نصیب خود کرده است. معمولاً وزن پلنگ، از ۷۰ کیلو
تجاوز نمی‌کند و بطور متوسط این حیوان بین ۲۸ تا ۵۹ کیلو
وزن دارد.

پلنگ، بطور غریزی، طعمه خود را که معمولاً گوزن، گورخر،
زرافه، آهو و... را که شکار میکند، به بالای درخت می‌کشانند.
دیده شده است که پلنگ طعمه‌ای را که در برابر خود سنگینی داشته
است، بر روی بلندترین و مرتفع‌ترین شاخه‌های درختان کشاند و
برده است. علت این کار پلنگ، اینست که میخواهد طعمه خود را
از دستبرد کفتارها بدور نگاهدارد. زیرا کفتارها با آن آرواره
قوی و نهنر و مندشان، همیشه باقیمانده طعمه پلنگها را به تاراج
میرند.

از خصوصیات پلنگ اینست که گوشت فاسد شده را خیلی
دوست دارد. دشمن شماره یک میمونهاست بنام «لانکور» که در
جنگلهای هندوستان زندگی می‌کنند. اما بسوی میمون هست بنام
«بابون» که وقتی تعدادشان زیاد باشد حمله به پلنگ تردیدی به
خود راه نمیدهند و حیوان درنده، در اینگونه مواقع چاره‌ای
ندارد جز فرار!

تمام وحوش ساکن یک جنگل، از دیدن پلنگ متوحش و
هراسان میشوند (البته باستثنای شهر)... شجاعت و بیباکی پلنگ،
شگفت‌انگیز است. وقتی پلنگی از منطقه‌ای عبور می‌کند، تمام
حیوانات کنار میروند و راه را برای عبورش باز می‌کنند، پلنگ
درنده ایست که حیوانات بسیار عظیم‌تر از خود حمله می‌کند و
آنها را از هم میدرد. گاو میش آبی که جثه‌ای چندین برابر
پلنگ دارد، از حمله مرگ آسای این درنده مخوف، درمان‌ناست

حتی گرازهای وحشی، از سر راه پلنگ می‌گریزند.

پلنگ، در میان تمام حیوانات درنده، بیش از همه جنگجو و مبارز است. اتفاق افتاده که شیر و ببر، در جدال با حیوانی وحشی، بعللی میدان را خالی کرده‌اند، اما پلنگ، تا پای جان می‌جنگد. پلنگ، بر روی درخت، همانقدر راحت است که بر روی زمین احساس راحتی می‌کند. پلنگ چشمانی دقیق و تیزبین، گوشهای تیز و شامه‌ای بسیار قوی دارد. بهمین جهت بر بلندترین درختان جنگل یا صخره‌های کوهستانی به استراحت مشغول می‌شود که هر رایحه‌ای را بفهمد و هر جنبشی را ببیند و یا هر صدائی را بشنود. پلنگ تهر خورده، خطرناکترین و رعب‌آورترین موجود عالم است. پلنگ را با باید با همان شلیک اول از پای در آورد، یا اگر حیوان مجروح شود، تبدیل به آنچنان موجود وحشتناکی خواهد شد که هیچ شکارچی پر دل و جرأتی در برابرش تاب مقاومت ندارد و از هیبت او، لرزه اندامش می‌افتد.

پلنگ، معمولاً سالی یکبار بچه می‌زاید و هر نوبت دو، یا سه توله می‌آورد. پوست زیبایی پلنگ، شیک‌ترین و گرانبهاترین پالتو پوست خانها است. قیمت یک پالتو پوست پلنگ در حدود ۲۵۰۰۰ تومان است و عده‌ای از شکارچیان حرفه‌ای، در گذشته فقط کارشان شکار پلنگ و استفاده از پوست آن برای پالتوی خانها بوده است. در ایران پلنگ جزو حیوانات نیست که شکار آن به پروانه ویژه احتیاج دارد و این گربه وحشی عظیم‌الجثه و خونخوار را معمولاً در ارتفاعات جنگلی ایران و مناطق کوهستانی میتوان پیدا کرد.

۱۳ نحس نیست

بلکه فرخنده ترین روز سال است!

* چرا ده روز اول سال را بنام نوروز جشن می‌گیریم؟
* «هفت سین» درست است یا «هفت شهن» یا «هفت

چمن»؟

آگاهی به ریشه‌های اصلی سنت‌های ملی، مخصوصاً نسل جوان يك ضرورت اساسی است که مخصوصاً در شرایط خاص امروز ایران باید بیش از پیش به آن توجه کنیم، و از اینرو در روزهایی که رنگ و بوی نوروز را هنوز هم در همه‌جا می‌بینیم و میشنویم، تاریخچه کوتاه و آموزنده‌ای در باره نوروز - هفت‌سین - و سیزده بدر را تقدیم خوانندگان خود می‌کنیم که چرا نوروز را جشن می‌گیریم و چرا در سیزدهمین روز فروردین ماه در خانه نمی‌مانیم و به‌دشت و صحرا پناه می‌بریم.

مراسمی که روز سیزده بدر در ایران برپا می‌شود، معمولاً برپایه اعتقاد به نحوست عدد ۱۳ استوار است، و حال آنکه این عدد در نظر ایرانیان باستان، نه تنها نحس نبوده، بلکه سعد و خوش یمن نیز بوده است!

در کتاب «آثار الباقیه»، ابوریحان بیرونی وقتی در باره عقیده ایرانیان نسبت به روزهای سال حرف می‌زند، در برابر روز سیزدهم فروردین که «تیرروز» نام داشته، مینویسد: «روزی سعد است» یعنی خوش یمن است. و اصولاً ایرانیان قدیم بر خلاف اروپائیان، عدد سیزده را نیز مثل عدد هفت، سعد و خوش یمن و مبارک میدانسته‌اند و بسیار نیک و فرخنده و نیکو و خرم. تحقیق در عقاید ایرانیان باستان نیز، فرخنده بودن سیزده را ثابت می‌کند. میدانیم که ایرانیان باستان، هر روز از ماه را نامی داده بودند، و سیزدهمین روز هر ماه «تیرروز» نام داشت و «تیر» قسریشته بزرگ و ارجمندی بود، و نیز «تیر» نام ستاره‌ای بزرگ است که در باریدن باران تاثیر زیادی دارد، و ایرانیان باستان، بعد از دوازده روز جشن گرفتن و شادی کردن به یاد نوروز در سیزده همین روز فروردین به باغ و صحرا میرفتند و شادی میکردند و در حقیقت در این روز فرخنده و نیک، جشن‌های نوروز را پایان میدادند. و دوازده روز اول، نشان از دوازده ماه سال بود، و نیز معتقد بودند که ده روز اول فروردین ماه، ارواح درگذشتگان مهمان آنان هستند.

مطلب اینست که روز سیزدهم فروردین در نظر پدران ما، نه تنها روز نحس نبود، بلکه روز مبارکی بود، و آنان میخواستند با عیش و شادی در این روز، ایام جشن‌های نوروزی را پایان دهند و اگر به باغ و سبزه‌زار میرفتند برای تشکر از خداوندی که بهار

وسیزه و گل را دوباره آفریده است، مهر فتند نه برای گریز از نحوست سیزده اعتقاد به نحوست عدد سیزده، اصلاً پایهٔ ایرانی ندارد، و از سوقاتی‌های تمدن مسیحیت است که در اثر مجاورت با عالم مسیحیت به پیروان اسلام و پیش از آن نیز به زردشتیان انتقال یافته است، و اصل قضیه اینست که «یهودا»، یکی از دوازده حواری حضرت مسیح، وقتی سران یهود را در جست و جوی استاد خود عیسی مسیح دید، به حکم حرص و طمع، سیسکهٔ نقره دستمزد گرفت تا عیسی مسیح را تسلیم یهودیان مخالف او کند، و در اجرای نقشهٔ خود، هنگامی که وارد جرگهٔ یاران شد، بنا به قراری که بارشای کاهنان یهودی گذاشته بود، پیش رفت و مسیح را بوسید تا بدانند که از سیزده تن حاضر، کدامیک حضرت مسیح است، و بدین ترتیب عیسی را به کاهنان یهودی معرفی کرد، و او را دستگیر کردند و به صلیب کشیدند، و چون «یهودا» سیزدهمین فردی بود که به جرگه مسیح و شاگردانش درآمد، و شمارهٔ آنها با خود مسیح به سیزده رسید، از اینرو مسیحیان، عدد سیزده را شوم و نحس شمرند و حتی خانه و اتاق شماره ۱۳ را نحس می‌شمارند و به جای سیزده ۱۲+۱ مینویسند، که این سنت غیر ایرانی متاسفانه به ما نیز سرایت کرده است، تا چائی که مثلاً بسیاری از مردم کردستان، ضمن شمارش اعداد، تلفظ اصلی و درست سیزده را بر زبان نمی‌رانند، و به جای آن کلمهٔ «زیاده» را به کار می‌برند، که مفهوم آن «زیاد شدن یک واحد به عدد دوازده» است که سیزده را بوجود می‌آورد و با این توضیحات، بجاست که از این پس، روز سیزدهم فروردین ماه را بهیچوجه نحس و شوم نشماریم، بلکه آنرا آخرین و فرخنده‌ترین جشن نوروزی بدانیم.

نوروز چگونه بوجود آمد

اکنون که دید و بازدیدها تقریباً تمام شده و دهه نوروزی در حال بسر رسیدن است بد نیست کمی هم دربارهٔ نوروز و علل پیدایش آن صحبت کنیم.

دربارهٔ پیدایش نوروز و مناسبت تاریخی آن داستانها و روایات بسیار گفته و نوشته‌اند. در بیشتر این داستانها پیدایش نوروز را به زمان سلطنت سلسله «پیشدادیان» نسبت داده‌اند و از «جمشید»

پادشاه بزرگ پیشدادی به عنوان بنیانگذار این جشن شگوهمند و این سنت ارزنده دیرین یاد کرده‌اند. فردوسی شاعر بزرگوار ایران در این باره میگوید:

به جمشید بر گوهر افشاندند
مران روز را روز نو خواندند
سر سال نو هرمن و فرودین
بر آسوده از رنج تن، دل زکین
بزرگان به شادی بیاراستند
می و جام و رامشگران خواستند
چنین روز فرخ از آن روزگار
بمانده از آن خسروان یادگار

«ابوریحان بهروسی» در کتاب «آثارالباقیه» مینویسد: «جمشید زیاد در شهرها گردش نمود و چون خواست به آذربایجان داخل شود، بر سریری از زرنشت و مردم به دوش خود آن تخت را میبردند و چون پرتو آفتاب بر آن تخت بتابد و مردم آن را دیدند، این روز را عهد گرفتند، و در این رسم است که مردمان برای یکدیگر هدیه میفرستند و سبب آن اینست که نهشکن در کشور ایران نوروز یافت شد و پیش از این کسی آنرا نمی‌شناخت و نمی‌دانست که چیست، و خود جمشید روزی نیای را دید که کمی از آبهای درون آن به بیرون تراوش کرده بود و چون جمشید دید که آن شهرین است، امر کرد که آب این نی را بیرون آورند و از آن شکر ساختند و آنگاه در روز پنجم شکر به دست آمد و از راه تبرک به آن، مردم برای یکدیگر هدیه فرستادند...

نوروز روز فرینش انسان

در آئین زردشتی، نوروز به تدریج جنبه‌های مذهبی نیز گرفته است، از جمله اینکه گفته‌اند نوروز، روز آفرینش انسان از جانب خداوند است. در کتاب «اوستا» آمده است که: «اهورمزدا» جهان و همه مخلوقات و موجودات آنرا درش هنگام آفرید، اما نه در یک زمان یاد درش روز پشت سر هم، بلکه در شش موقع از سال و در اوقات مختلف. نخستین هنگام شروع خلقت، در روز چهل و پنجم بعد از عهد نوروز است، در این روز آسمان آفریده شد.

دومین هنگام آفرینش، ۱۰۵ روز بعد از عید نوروز است که آب آفریده شد. سومین هنگام آفرینش ۱۸۰ روز بعد از عید نوروز است و در این هنگام زمین آفریده شد، هنگام چهارم خلقت ۲۱۰ روز بعد از عید نوروز است که گیاهان زمین آفریده شدند. هنگام پنجم آفرینش ۲۹۰ روز بعد از عید نوروز است که جانداران آفریده شدند. و بالاخره هنگام ششم ۳۶۵ روز بعد از عید نوروز است که مطابق با پایان سال و آغاز سال بعد می باشد. در این هنگام انسان آفریده شد و کار خلقت پایان یافت، و چون آفرینش بشر که مظهر صفات آفریننده بزرگ جهانست، از نظر پدران ماکاری بسیار با ارج بوده است، روز آفرینش آدم را جشن گرفتند.

نوروز، روز بازگشت ارواح پدران

روایت مذهبی بالادرمورد آفرینش جهان و انسان، همچنانکه میدانید در تورات و قرآن مجید نیز آمده است. اما يك روایت مذهبی دیگر نیز درباره نوروز وجود دارد که مطابق آن، نوروز روزی است که در آن ارواح درگذشتگان ماه به خانه هایمان می آیند آریائیان قدیم به ارواح نیاکان درگذشتگان خود، احترامی خاص قائل بودند، و پدریا رئیس خانواده یا قوم و طایفه، همچنانکه در زمان حیات خود قدرت و نفوذ داشت، پس از مرگ نیز احترامش محفوظ میماند؛ و بازماندگانش معتقد بودند که روح او، پس از مرگ نیز حاضر و ناظر بر اعمال آنهاست، و راهتمایی شان میکنند، یاری شان میدهد و خطا کاران را مجازات میکند. بر اساس همین عقیده دیرین آریائی، ایرانیان قدیم حتی پیش از زمان زردشت معتقد بودند که «فروهر»ها یا ارواح درگذشتگان آنها، در روزهای پایان هر سال به خانه و کاشانه خود و به میان فرزندان شان و نوادگان شان باز میگردند. و مدتی را با آنان میگذرانند، و زمان بازگشت «فروهر»ها، هنگام جشن «فروردگان» یعنی از نخستین روزهای فروردین است. جشن فروردگان یا عید مخصوص ارواح مردگان که گویا یکی از پایه های اصلی سنت نوروز است - ده روز بوده است.

هفت سین؟ یا هفت چین

درباره اصطلاح «هفت سین» متأسفانه هیچگونه مدرک تاریخی

در دست نداریم، و اینقدر میدانیم که از قدیم هفت نوع میوه یا گل را می چیدند و در کنار بساط و سفره نوروزی قسار میدادند. گفته میشود که این اصطلاح در اصل «هفت چین» بوده، یعنی هفت چیز که از درخت یا بوته گل می چینند، و بعد از آمدن اعراب به ایران چون در زبان عربی حرف «ج» وجود ندارد، آنرا به حرف «س» تبدیل کرده، هفت سین گفتند. ظاهراً این هفت گل یا میوه را به یاد و افتخار هفت «امشاسیند» (فرشته) در سفره نوروزی می گذاشته اند در کتابهای تاریخ نیز میخوانیم که روز عید نوروز برای پادشاهان طبقی میبردند که از حیوانات، هفت دانه یا هفت خوشه را در میان آن می گذاشتند. درباره پادشاهان ساسانی نیز در میان خوانچه نوروز هفت شاخه از درختان مقدس را می گذاشتند مانند درخت زیتون، بید، انار، به غیره.

در بسیاری از نقاط ایران، يك ماه پیش از فرا رسیدن نوروز به پیروی از سنت پدران، در خانه ها به کاشتن دانه های مانند گندم، عدس و کنبج و نخود در بشقابها و ظرف های گوناگون میپردازند. در زبان کردی این سبزه های نوروزی را «سمنی» میگویند که همان «سمنو» است. کاشتن سبزه نوروزی از دانه های گوناگون - که گویا پایه و اساس همان هفت سین است - سنتی است اصیل از دوران باستان. در کتاب تاریخ میخوانیم که در قدیم «بیست و پنج روز پیش از نوروز در صحن دارالملک دوازده ستون از خشت خام برپا میکردند و هر ستون یکی از حیوانات مثل گندم، جو، برنج، باقلا، ارزن، ذرت، لوبیا، نخود، کنبج و ماش می کاشتند. در کتاب «آثار الباقیه» باین سطور بر میخوریم، «هر شخصی از راه تیرک به این روز در طشتی جو کاشت، سپس این رسم در ایرانیان پایدار ماند، که روز نوروز در کنار خانه «هفت صنف» از غلات بر هفت استوانه بکارند، و از روئیدن این غلات، به خوبی و بیدی زراعت و حاصل سالیانه حدس بزنند».

شاید اصطلاح «هفت سین» - که تشریفات مخصوص آن بشیوه کنونی، بعد از ظهور اسلام بر مراسم باستانی نوروز افزوده شده - از همین دو کلمه «هفت صنف» غلات آمده، و به تدریج «هفت صنف، هفت چین، هفت سن، هفت سین» گفته شده و در نتیجه به پیروی از معنی ظاهری کلمه، چنین پنداشته اند که باید بر سفره نوروزی، هفت چیز که نام

آنها با «سوز» آغاز گردد «نظیر سماق و سیر و سنجد و سمنو و سیاهدانه و سرکه و سب و سنبل و سوهان عسلی و سبزی و سکه و ...» گذاشته شود! بدون شك عدد «هفت» نیز از آن جهت در این مورد بکار رفته که از گذشته‌های دور، این عدد نزد ایرانیان و حتی هندوان و بابلی‌ها و آشوری‌ها، عددی مقدس بشمار میرفته است.

اصولا تهیه هفت صنف از سبزه‌ها و غلات به عنوان استقبال از بهار و سال نو، بیشتر و بهتر از تهیه سیر و سرکه و سماق، خوشایند و پسندیده است، و مراسم هفت سین میان زردشتیان و کردها هم که بسیاری از سنت‌های باستانی را به همان شیوه دیرین آن نگاه داشته‌اند - وجود ندارد و معلوم میشود که به احتمال قریب به یقین، در دوره‌های بعدی ساخته و پرداخته شده است.

گروهی از محققان نیز معتقدند که هفت سین در ایران قدیم «هفت شهن» بوده و عبارت بوده است از: شمع، شراب، شهد، شکر، شمشاد، (شمشاد نوعی ریحان خوشبو است نه درخت شمشاد).

* * *

در تنظیم این مقاله از دو کتاب «نوروز در کردستان» نوشته آقای «مصطفی کیوان» و «جشن‌های ایران باستان» تألیف آقای «اورنگ» استفاده شده است.

نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد

عالم پیر، دگر باره جوان خواهد شد

ارغوان، جام عقیقی به سمن خواهد داد

چشم نرگس، به شقایق نگران خواهد شد

این تپاول که کشید از غم هجران بلبل

تاسر پرده گل، نعره زنان خواهد شد

ای دل، از عشرت امروز به فردا فکنی

مایه نقد بقا را، که ضمان خواهد شد؟

گل عزیز است، غنمت شمردش صحبت

که به باغ آمد از این راه و از آن خواهد شد

مطر با مجلس انس است، غزل خوان سرود

چند گوئی که چمن رفت و چمنان خواهد شد؟

از: استاد بزرگوار جلال همائی

عاشقان را قبله دیگر نمازی دیگر است

آدمی را وقت پیری، سوز و ساز دیگر است
شمع را در وقت خاموشی، گدازی دیگر است

حرص و شهوت در سرشت طبع حیوانی است لیک
آدمی را در طبیعت حرص و آزی دیگر است

خواجه را طول اهل بنگر، که با عمری دراز
در تدارک بینی عمر درازی دیگر است ۱

مال و منصب، ساز و برگ گمراهان دنیوی است
مرد راه آخرت را برگ و سازی دیگر است

سمت و عین کعبه، رسم قبله اهل دعا است
عاشقان را قبله دیگر، نمازی دیگر است

داستان پادشاه غزنوی از من می‌پرس
عشق محمود مرا حسن ایازی دیگر است

چشم نرگس، شهره اندر ناز و مستی شد و لیک
چشم محبوب مرا مستی و نازی دیگر است

خواست تا با شیوه صائب سخن گوید «سنا»
ورنه در طرز غزل، او را طرازی دیگر است

رازهای سلامت و طول عمر آزمایش هوش کودکان

اندازه گیری هوش

در انسان هیچ چیز غیر قابل تغییری وجود ندارد و هوش نیز از این قاعده مستثنی نیست.

هوش پدیده‌ای است که والدین میتوانند آنرا هر قدر که بخواهند در کودکان خود پرورش دهند.

لغت هوش، به مفهومی که ما امروز آنرا می‌شناسیم بیش از پنج‌سال نیست که مورد استفاده قرار می‌گیرد. تا قبل از این دوره، مفهوم هوش عبارت بود از قابلیت طفل در حل مشکلات و هر بچه‌ای واجد مقداری هوش خدادادی که کم و زیاد کردن آن غیر ممکن بود به حساب آورده میشد. با گذشت زمان و با افزایش اطلاعات ما در باره اندازه گیری هوش، روان‌کاوان کشف کرده‌اند که میزان هوش هر کسی نه تنها بستگی به چگونگی پرورش آن دارد، بلکه این میزان متغیر نیز هست و چه بسا که یک نفر در یک روز یا نسبت به موضوع خاصی، هوش بیشتر یا کمتری از روز قبل و یا موضوعات دیگر از خود نشان میدهد.

در حال حاضر، اندازه گیری هوش به صورت سؤالات تستی انجام می‌گیرد و بر این اساس جواب درست نمره‌ای داده میشود که جمع آن را با حد متوسط جوابهایی که بچه‌های دیگر داده‌اند مقایسه کرده متوسط آن معلوم میشود برای مثال یک کودک هفت ساله ممکن است سن ذکاوتش هشت باشد، مفهوم این حرف آنست که او به سؤالات پرسیده شده، به اندازه یک کودک متوسط هشت ساله جواب داده است. یک چنین کودکی از نظر علمی «پهشرفته» نامیده میشود. البته محاسبه به همین سادگی صورت نمی‌گیرد، به این معنی که سن ذکاوت را به سن حقیقی طفل تقسیم کرده خارج قسمت را ضرب در ۱۰۰ میکنند و عدد به دست آمده را درصد بهره هوش مینامند.

حد متوسط بهره هوش یک کودک متوسط، معادل صد در صد گرفته میشود، اما از آنجا که اندازه گیری مزبور هنوز کاملاً جنبه علمی پیدا نکرده است، تا ده درصد اختلاف را نادیده می‌گیرند. برای مثال اگر بهره هوش بچه‌ای بین ۹۰ تا ۱۱۰ باشد، او را متوسط به حساب می‌آورند. از روی آزمایشهایی که فعلاً متداول است، بهره هوش دو سوم کودکان در حدود صد درصد (متوسط) است.

با بررسی‌هایی که در سال‌های اخیر به عمل آمده است، معلوم شده محاسبه بهره هوش از روی یک ورقه تست و پاسخ‌هایی که کودک به سؤالات آن میدهد، نمی‌تواند اطلاعات زیادی از میزان هوش واقعی و قابلیت‌های یک بچه به ما بدهد. به علاوه این موضوع جالب نیز کشف گردید که جواب کودک به ورقه‌های مختلف تست، گوناگونی فراوان دارد، به این ترتیب روانشناسان اکنون به نتایج حاصله از یک چنین آزمایشی بیشتر به صورت یک راهنما نگاه میکنند تا یک عمل قطعی و مشخص کننده.

در حال حاضر، هوش به صورت مجموعه‌ای از قسمت‌های مختلف مثل قدرت بحث منطقی، شکل دادن به رویدادهای منقطع، ابراز عقیده، ابتکار، نشان دادن شخصیت و غیره دانسته می‌شود. در انگلستان، روان‌کاوان مرتباً به مادران هشدار میدهند که هوش بچه‌ها گونه‌های مختلف دارد. اشکالی که اینک بر سر راه مسؤولان آموزش و پرورش این کشور قرار گرفته است اینست که چطور باید گونه مشخص هوش یک کودک را تعیین و از روی آن آموزش‌های لازم به ایشان داده شود تا بهترین نتیجه حاصل گردد. در حال حاضر در انگلستان دو سوم کودکان قبل از رفتن به مدرسه تحت آزمایش هوش قرار می‌گیرند و از روی نتایج حاصله به مدارس مختلف اعزام میشوند، ولی این امر بسته به موقعیت‌های محلی و میزان مدارس موجود در هر منطقه گاهی بالاچاره دچار تغییر و تبدیلاتی میگردد، به نحوی که ممکن است در یک محل کودکانی به مدرسه‌ای پذیرفته شوند که در محل دیگر برای مدرسه مزبور «نامناسب» تشخیص داده میشوند.

تضاد آزمایشی

نکته بسیار مهمی که از قبول اجباری این کودکان «نامناسب» مکشوف گردیده است این است که پس از گذشت چند سال و پیدا شدن امکان انجام یک سری بررسی‌های همه جانبه معلوم شده است که این کودکان به اصلاح نامناسب، نه تنها از دیگران عقب نمانده‌اند، بلکه گاهی از آنها بهتر هم بوده‌اند.

در انسان هیچ چیز غیر قابل تغییری وجود ندارد و هوش نیز از این قاعده کلی مستثنی نیست، به نحوی که میتوان آن را مثل سایر اعضای بدن در تمام زندگی پرورش داد. والدین در

پرورش میزان و چگونگی هوش کودکان خود نقش بسیار مؤثر و مهمی ایفاء میکنند و این نتیجه خیلی بیش از آنچه تا بحال تصور میشد، مؤثر و مهم است.

مفهوم این حرف این است که مادر و بقیه اعضای خانواده باید از همان روزهای اول تولد يك کودک باوی حرف بزنند و او را به کشف و درك آنچه در اطرافش میگذرد تشویق کنند. در پرورشگاهها که کودکان بین دو وعده غذا تنها گذاشته میشوند و توجه مادرانه ای از ایشان به عمل نمی آید، خیلی کودن تر از کودکان همن سن و سال خود هستند.

میزان هوش بچه به هنگام تولد مشخص و معین هست، ولی میزان پرورش آن حدود محدودی دارد که سعی در عبور از آن، نتیجه ای جز دل سردی والدین و خستگی و ناراحتی کودک ندارد.

صرف نظر از آن چیزهایی که بچه از والدین خود به ارث میبرد، امور دیگری نیز وجود دارند که بر میزان هوش اثر میگذارند، برای مثال، گرسنگی کشیدن یا دسترس نداشتن به پاره ای مواد غذایی بدون هیچ شک و شبهه ای موجب کم هوشی میگردد. يك چنین حالتی هم ممکن است در دوران جنین و قبل از تولد روی بدهد و چنین نتواند غذای کافی به دست بیاورد و هم ممکن است بعد از تولد حادث گردد که علتش میتواند فقر، بی توجهی، عدم اطلاع مادر از نحوه تغذیه کودکان و غیره باشد. بدی تغذیه در کودکان کم سن و سال مخصوصاً اثرات بسیار ناگواری میگذارد و صدمات وارده گاهی به قدری شدید هستند که هرگز نمیتوان جبران نشان کرد.

هوش فقط بخشی از حالات روانی کودک را تشکیل می دهد، احساسات نیز قسمت مهمی از آن محسوب می شود که اهمیت آن به هیچ صورت کمتر از هوش نیست. برای مثال، يك کودک بسیار با هوش و با احساسات غیر طبیعی، همان اندازه شانس موفقیت در امتحانات را دارد که يك کودک، با هوش متوسط و احساسات عادی و معمولی دارد.

می توان گفت که بچه هر قدر با هوشتر باشد، نسبت به رویدادهای زندگی کمجکاو تر است، به علاوه او بهتر میتواند موقعیت های مناسب را تشخیص داده از آنها بهره گیری کند، وقتی کودکان از روی تست های اندازه گیری هوش به مدارس مختلف اعزام می شوند،

بالبطبع معلمان و والدین، از آن هائی که نتایج درخشانتری داشته اند، توقعات بیشتری پیدا می کنند، پس هوش ظاهری بچه نه تنها بر نظریه خود او از دنیای خارج اثر میگذارد، بلکه بر نظریه اطرافیان نسبت به خود نیز تأثیر می کند.

کودکائی که خیلی بیش از حد متوسط با هوش یا خیلی کمتر از آن کودن اند، خود را در اجتماعی که اکثر از افراد معمولی سخت و عاقل و باطل احساس می کنند، مگر اینکه آنقدر شانس داشته باشند که تحت تعلیمات خاص قرار بگیرند.

بسیاری از ورقه های سؤالات تستی هوش چند نسل است که مورد استفاده و آزمایش قرار گرفته اند. البته ابتدا تصور می شد که نتایج حاصله از این آزمایشها همگی صحیح و دقیق هستند، اما اینک چنین تصور میشود که اگر گروهی از کودکان يك جا در مدرسه مورد بررسی قرار بگیرند و این عمل مرتباً تکرار شود تا معلوم شود که میزان پیشرفتشان چگونه و تا چه اندازه بوده است، نتایج حاصله دقیقتر و مفیدتر خواهد بود.

آزمایش میلیونها کودک

البته انجام يك چنین بررسی ای کار بسیار مشکل و پرهزینه است. تست های رایج اندازه گیری هوش يك کودک بر مبنای سؤالاتی که به تدریج مشکلتر می شود، طرح ریزی می شود. این تست ها روی میلیونها کودک آزمایش شده، تا اینکه حد متوسطی از آن بدست آمده و معلوم شده است که يك کودک متوسط تا چه اندازه باید به سؤالات مطرح شده جواب بدهد. اما همانطور که در اول مقاله ذکر شد، بررسی نشان داده است که نتایج به دست آمده از تست های مختلف بایکدیگر هماهنگی نداشت. برای مثال يك کودک انگلیسی یا آلمانی که از روی، اوراق رسمی تست کشورهای خود از نظر هوش خیلی معمولی بوده اند، به هنگام آزمایش با تست های رایج در امریکا فوق العاده باهوش جلوه کرده اند. به این ترتیب اینک برای آگاهی از چگونگی هوش يك بچه (نه میزان هوش او) سه وسیله چند تست مختلف از وی آزمایش بعمل می آید و نتایج حاصله در اختیار روانکاوان قرار داده میشود تا او يك سوهای کلی از میزان و چگونگی هوش کوچک ترسیم کنند.

در طی هفت سال گذشته يك توم تحقیقاتی مجهز در دانشگاه

منجست روی این موضوع بررسی میکند، نتایج حاصله از این تحقیقات نشان خواهد داد که هر بچه‌ای چگونه باید تحت بررسی‌های روانکاوی و اندازه‌گیری هوش، ذکاوت و قابلیت‌ها قرار بگیرد و چطور باید از روی نتایج حاصله رشته تحصیلی اش مشخص بشود. دانشگاه منجستر تا آنجا که توانسته است منابع اطلاعاتی لازم را فراهم کرده و در اختیار تیم مزبور قرار داده است نتایجی که تا بحال بدست آمده مبین اینست که اول باید دید کودک چطور فکر میکند و سپس دریافت که نحوه پیش‌فتمای فکری اش چگونه است.

طبیعی است که تعداد سوالات يك چنین تست‌هائی خیلی بیش از تست‌های معمولی فعلی خواهد بود، به علاوه در این آزمایشها انواع اسباب‌بازی‌ها، مدل‌ها، جداول، آزمایشهای مربوط به میزان خاطر سپردن اصوات و رویدادها نیز مورد استفاده قرار خواهند گرفت.

از آنجا که تست‌های مزبور به نحوی طرح ریزی میشوند که روی کودکان از دو سال به بالا مورد استفاده قرار خواهند گرفت لذا کوشش شده است تا حداکثر امکان جالب توجه باشند، زیرا جالب نبودن تست برای کودک موجب میشود که نتیجه میزان عجیبی یابین‌تر از حد حقیقی به دست آید.

نوشته : دکتر محمد رضا صالحی کرمانی

جهان لرزید ، بت فرو افتاد و آتش آتشکده

خاموش شد

شب بود و جهان در خواب، مکه سر بر دامن کوهها نهاده و در خواب عمیقش غرق شده بود.

آنجا هر چه بود سیاهی بود و تاریکی و حتی روزهایش نیز از این تاریکی بهره‌ای فراوان داشت. درخشش خورشید سپهر را این قدرت نبود که بر سیاهی‌های ستم پیروز شود و تاریکیهای آن را که بر فضای اجتماع و نیز بر فضای قلبها و دلها سیطره‌ای عظیم داشت، بزدايد.

خورشیدی دگر با درخششی عظیم‌تر لازم بود که در انبوه متراکم سیاهی‌ها نفوذ کند و پرده‌های قهر اندود ستم و نادانی و شرک را از هم بدرد و این خورشید در آستانه ولادت بود.

مکه در خواب بود و نمی‌دانست که چه حادثه‌ای عظیم در شرف تکوین است. کعبه در عمق دره بتها را در درون خود جای داده بود و آنها نیز در خواب بودند و خواب جامعه نیز از این خواب منشاء می‌گرفت این‌جا قبله‌گاه مردم بود.

قبله‌گاهی بود که نه حس داشت، نه حرکت و نه جنب و جوش، سنگهایی بودند که به غلط و با دست استعمارگر بزرگان قوم بر مسند خدائی نشسته و مردم را در برابر خود بزانو درآورده بودند.

وقتی که قبله از حس و حرکت بی‌بهره باشد، زیارت کنندگان آن قبله هم از حس و حرکت بی‌بهره خواهند بود و در این شرایط است که جباران جامعه خیلی خوب می‌توانند از این شرایط استفاده کرده و هر چه بیشتر دامنه بهره برداری‌های ظالمانه را گسترش دهند.

برای شناخت يك جامعه باید دید که عقر يك توجهش بکدام سو است و قبله‌گانش چیست و کجاست، و همیشه قبله‌گاه است که

پرتو خود را بجامعه و افراد جامعه می تاباند و آنرا برك وروى خود درمی آورد .

و آنگاه که بت در کعبه ملتی قرار گیرد باید انتظار هر گونه حرکت و جنبش را از آن ملت برداشت ، زیرا که قبله گاه خود بی حرکت و بی حس است و این قانونی است کلی برای شناخت تمام جامعه ها در تمام اعصار و قرون .

اگر قبله گاه جامعه به تاریکی گراید این تاریکی بتمام زوایای جامعه و حتی به قلب و دل مردم آن جامعه نیز نفوذ می کند و دیگر حتی خورشید سپهر هم نمی تواند این تاریکی را بزداید و روح و جان مردم را روشن کند .

در اینجا خورشیدی دیگر لازم است ، خورشیدی که باید آنرا در سینه سپهر معنویت جستجو کرد .
و این خورشید در ۵۷۰ میلادی در انبوه تاریکیها در حال ولادت بود .

مکه در خواب بود و کوههای حصار مانندش که سر بر آسمان کشیده بودند مادر شهرها را سخت در آغوش خود کشیده و آنرا بصورت جامعه ای در بسته در دل خود جای داده بودند . قدرتی بس نپر و مند و با عبارتی رساتر قدرتی آسمانی لازم بود که مکه را از خواب بیدار کند و آنگاه بدرهم شکستن حصارهای سنگین بپردازد و از آنجا بسوی جهان سرازیر شود .

بت های سنگی قلبها را در حصار خود گرفته بودند و کوههای وحشی و پر صلابت مکه را تنها قدرتی پیامبرانه لازم بود که این هر دو حصار را بشکند و به نجات مکه و جهان برخیزد .
آمنه از درد بخود می بیچید ، نه ماه از مدت حملش گذشته بود و اینك این درد نوید پایان انتظار میداد .

آمنه هر لحظه انتظار داشت که آنچه را که در درون وجود خود دارد در آغوش خود ببیند و سیمای شوهر از دست رفته خود عبداله را در سیمای کودکانه فرزندش مشاهده نماید ، و نمی دانست که جهان نیز در انتظار است در انتظار پیامبری حصار شکن ، پیامبری که بت های کعبه و بت های اجتماع را از مستند الوهیت بزیر افکند و این قبله های بی حس و حرکت و تاریکی را درهم بشکند .
آری جهان و آمنه هر دو در انتظار بودند و سرانجام این

انتظار بپایان رسید .

در سپیده دم روز جمعه هفدهم ربیع الاول از سال ۵۷۰ میلادی جهان بخود لرزید و بتها فرو افتادند ، شعله های لرزنده آتش در درون آتشکده ها بخاموشی گردائیدند و کاخ های ستم بخود لرزیدند زیرا «محمد رسول الله» از مادر متولد شده بود .

«اطلاعات»

دو نکته!

— هیچ فرصتی را برای بستن دهان خود از دست ندهید . تاکنون هیچ کس از حرف نزدن دچار گرفتاری نشده است .
اغلب اوقات بسی تفاوتی بیشتر از دشمنی سبب ضایعات میگردد .

ماجرای اسکاتلندی

مک اینتوش در بستر مرگ از سه پسر خود خواست که هر هر کدام مبلغ صد لیره در تابوتش بگذارند تا او سفر خود را در آن دنیا با خیال راحت آغاز کند ، پسر ها قول دادند و ..
پاتریک پسر ارشد مک اینتوش پس از چند لحظه تردید و خودخوری سرانجام صد لیره از جیبش در آورد و قوی تابوت پدر گذاشت ، چارلز پسر سوم مک اینتوش نیز حیرت زده همین کار را کرد ..
نوبت به آلن پسر سوم مک اینتوش که رسید او بدون ذره ای احساس ناراحتی جلو آمد . دسته چک را از جیب بیرون آورد و یک چک سیصد دلاری کشید و آنرا در تابوت پدر گذاشت ولی قبل از آنکه فکری بسر برادرانش خطور کند دو پست لیره ای را که در تابوت گذاشته بودند برداشت و در جیب نهاد .

نوشته : محمود — هیر محمد صادقی

یادی از شکوه شبلی که محمد «ص» زاده شد

به عبدمناف بزرگ قبیله قریش بشارت دادند که دارای دو پسر توامان گردیده ، منتهی هر دو بهم چسبیده اند و امکان جدا کردن آنها از یکدیگر نیست سرانجام بزرگان عرب با رعایت حزم و احتیاط آن دو طفل را با شمشیر برنده ای از هم جدا کردند و عبدمناف نیز بشکرانه این موهبت ولیمه ای بس با شکوه تربیت داد که در آن اشراف قریش و بزرگان سایر قباائل گرد آمدند و در همین مجلس با شکوه بود که دو فرزند را یکی بنام «عمر و العلاء» و دیگری را بنام «عبد الشمس» نامگذاری کرد.

در همین مجلس کاهنی لب بسخن گشود و زمزمه کنان گفت افسوس دارم که همچنانکه شمشیر این دو برادر را از یکدیگر جدا کرد بین فرزندان آنان نیز تا بروز حشر شمشیر حکومت خواهد کرد و بنابراین پیش بینی تا آنجا که تاریخ بیاد دارد میان آل هاشم و آل امیه جز شمشیر رابطه دیگری وجود نداشته است.

بهر حال عبدمناف بدیار باقی شغافت و فرزندش عمر و العلاء جای پدر را گرفت و بالقب هاشم سرسلسله دودمان بنی هاشم شد عبد الشمس نیز سرسلسله دودمان بنی امیه گردید.

عمر و العلاء مردی بذال و کریم بود همیشه در میهمانیهای مجلل خود چند شتر نحر میگرد و چون طبعاً برخوان نعمتش استخوان شتران شکسته میشد ازین رو بوی لقب هاشم دادند.

بهر تقدیر او هم رخت از جهان بر بست و مقام ریاست قریش را به «شویه الحمد» عبدالمطلب سپرد، عبدالمطلب بلحاظ عنوان بسیار درخشان خود در طایفه قریش شاخص بود و موقعیت وی را هیچیک از اسلافش نداشتند علت هم واضح است زیرا وی فرزند پدری چون هاشم بود و الحق بخوبی توانست سجایای پدر را حفظ کند از طرف دیگر موفق گردید بیاری پسر بزرگش حارث چاه معروف زمزم را که میرفت در نتیجه مرور زمان از یاد برود از نو باز یابد و به احیاء آن همت بگمارد بطوریکه زائران کعبه درازاء

استفاده از آب زمزم زروزیور بسیار باو میدادند اما عبدالمطلب همه را بتخانه کعبه هدیه مینمود.

وی در پیشگاه خداوند پیمان بست که اگر صاحب ده پسر شود گرامی ترین و زیباترین آنها را پیاس این موهبت بصحرای منی در راه معبود قربانی کند و وقتی باین آرزو رسید کوچکترین و نازنینترین فرزند خود عبدالله را در حریم مقدس بروی خاک خواباندا اما گوئی قلم تقدیر بر لوح سر نوشت این کودک رقم دیگری زده بود زیرا به اصرار بزرگان عرب برای ذبح فرزند یاشتر سه بار قرعه کشیدند و در نوبت سوم که باراده پروردگار قرعه ذبح بنام شتر اصابت کرد. وی نازنین فرزند را از روی خاک بلند کرد و بجای آن صد شتر در راه خدا قربانی نمود.

آری اگر خواست خدا جز این بود مسلماً عبدالله پدر بزرگوار رسول اکرم روی خاکهای گرم حجاز بخون خود در غلطیده بود و اینجاست که می بینیم شویه الحمد بمد از ابراهیم خلیل نخستین انسانی بود که گونه فرزند را در راه رضای معبود برای قربانی روی ریگزارهای گرم حجاز نوازش داد.

این گرانبهایه فرزند روزهای پرامید و سعادت آفرین را تحت سرپرستی عبدالمطلب پشت سر گذارد تا بمرحله بلوغ و سپس ازدواج رسید.

او با «آمنه بنت وهب» زن پاک سرشتی که در زمان خود قدیم الظهور بود موصلت کرد ولی هنوز تازه داماد بود که بقصد تجارت به یثرب رفت و در آنجا بجوار رحمت حق پیوست.

در این موقع آمنه همسر جوانش از وی حامله بود حامل يك امانت سنگین و مقدس که مقدر بود روزی ظلمتکده جهان مادی را بنور حقیقت روشن سازد.

او از تنهایی رنج میبرد غم شوهر جوان همچون سوهان قارو بود و جودش را در هم می ریخت چه کند بکجا پناه ببرد غم خود را با که در میان بنهد. اما قیل ازهر چیز او موحد است بخدای یکتا ایمان دارد و بنا بر این چه بهتر که خود را به اوسپارد و بیاد او غم مرگ شوهر را تسکین دهد سپارد و بیاد او غم مرگ شوهر را تسکین دهد. اجازه دهد در اینجا رشته سخن را بدست آمنه بدهیم. از میگوید: